НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

БУДІВЕЛЬНА ПАЛАТА УКРАЇНИ

РАДА ПІДПРИЄМЦІВ ПРИ КМУ

УСПП

ОРУ

ФЕДЕРАЦІЯ РОБОТОДАВЦІВ УКРАЇНИ

ПЛАТФОРМА економічного патріотизму: невідкладні заходи

2021

Антикризова рада громадських організацій України

АНТИКРИЗОВА РАДА
ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ

Громадські організації, галузеві асоціації промисловців та підприємців, роботодавців України

Український союз промисловців і підприємців
Федерація роботодавців України
Торгово-промислова палата України
Рада підприємців при КМУ
Союз хіміків України
Київська Торгово-промислова палата
Українська зернова асоціація
Асоціація «Укрлегпром»
Асоціація «Укроліяпром»
Українська асоціація підприємств чорної металургії
Українська асоціація меблевиків
Українська асоціація вторинних металів
Незалежна асоціація банків України
Асоціація міжнародних автомобільних перевізників України
Асоціація «Телекомунікаційна палата України»
Київська міська асоціація промисловості, будівництва, транспорту та зв'язку Асоціація «Київ»
Асоціація фахівців з нерухомості (ріелторів) України
Спілка молочних підприємств
Асоціація українських виробників «Морозиво і заморожені продукти»
Асоціація з енергоефективності та енергозбереження
Українська вітроенергетична асоціація
Асоціація «УКРПИВО»
Асоціація "Союз птахівників України"
Асоціація «Укркондпром»
Спілка малих, середніх та приватизованих підприємств України
Асоціація сприяння бізнес-співпраці України та ЄС
Асоціація приватних закладів освіти м. Києва
Національна асоціація «Укрконсервмолоко»
Асоціація «Український клуб аграрного бізнесу»
Аудиторська палата України
Український кредитно-банківський союз
Асоціація «Укрводка»
Асоціація малих міст України

Українська асоціація операторів зв'язку «Телас»
Асоціація фермерів та сільськогосподарських підприємств України
Асоціація міжнародних експедиторів України
Інтернет Асоціація України
Асоціація українських автомобілевиробників «Укравтопром»
Ліга страхових організацій України
Українська асоціація вторинних металів
Національна асоціація «Укрцукор»
Асоціація «Укрцемент»
Асоціація «Укршкірпром»
Асоціація «Меблідеревпром»
Асоціація «Ліга машинобудівників та роботодавців України «УКРМАШБУД»
Асоціація виробників спеціальної техніки України «Укрспецтехпром»
Насінева асоціація України
Об'єднання підприємств хлібопекарної промисловості «Укрхлібпром»
Національна асоціація молочників України «Укрмолпром»
Спілка орендарів і підприємців України
Українська асоціація виробників тютюнових виробів «Укртютюн»
Асоціація енергоаудиторів
Асоціація «Теплиці України»
Асоціація портів України «Укрпорт»
Асоціація «Укрелектрокабель»
Спілка наукових та інженерних об'єднань України
Всеукраїнська асоціація пекарів
Біоенергетична асоціація України
Українська асоціація якості
Асоціація «КИЇВ-МАФ»
Союз виробників сокової продукції України
Ліга нафтопромисловців України
Всеукраїнська рада народного контролю «Комітет народного контролю»
Відділення Міжнародної Асоціації ветеранів підрозділів антитерору «Альфа» у місті Києві
Всеукраїнське об'єднання учасників бойових дій та волонтерів АТО
ВМГО «Студентська республіка»
Українська асоціація зовнішньої політики
Українська федерація вчених
Український інститут дослідження екстремізму
МГО «Україна-Польща-Німеччина»
Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України
Науково-технічне товариство комунального господарства та побутового обслуговування України
Українська асоціація підприємств водопровідно-каналізаційного господарства
Асоціація готельних об'єднань та готелів міст України
Будівельна палата України

Громадська спілка «Українська асоціація досконалості та якості»
ВГО «Асоціація платників податків України»

АТ «Мотор Січ»
ТОВ СП «НІБУЛОН»
ДП «Антонов»
ПАТ «УкрАВТО»
ДП «НАЕК «Енергоатом»
ТОВ «ЕМВЕЙ УКРАЇНА»
ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод»
Національна академія наук України
Інститут економіки та прогнозування НАН України
Інститут економіко-правових досліджень НАН України
Академія фінансового управління

ПЛАТФОРМА ЕКОНОМІЧНОГО ПАТРІОТИЗМУ: ПРІОРИТЕТНІ ЗАХОДИ

ВСТУП

Ділова спільнота стурбована масштабами і темпами поглиблення кризових явищ в економіці країни в умовах відсутності єдиної державної програми першочергових заходів з протидії наслідкам пандемії COVID-19, узгодження її усіма ланками влади, із визначенням комплексних механізмів реалізації та забезпечення ресурсами, у т.ч. на посткарантинний період.

Наразі Україна має обмежений фінансові ресурси для подолання наслідків поточної світової економічної кризи. Вартість фіскального пакету антикризових заходів оцінюється фахівцями на рівні до 5% ВВП, що нижче середнього рівня в країнах, які розвиваються (6,0%), та вчетверо менше за розвинуті країни.

Глибина та тривалість негативного впливу пандемії коронавірусу на соціально- економічний розвиток України знаходиться у прямій залежності від результативності скоординованих заходів Президент - Верховна Рада -Уряд з припинення зростаючого падіння промислового виробництва протягом 2020 року, наявних дисбалансів у державних фінансів, проблем залучення зовнішніх кредитів тощо.

«Платформа економічного патріотизму» визначає орієнтири докладання зусиль на 2021 рік та містить конкретні пропозиції, спрямовані на відновлення кономічного розвитку країни. Її основою стали результати експертних обговорень, круглих столів, форумів, організованих УСПП спільно з партнерами та науковцями, а також на основі меморандумів про співробітництво, укладених з низькою державних інституцій реального сектору економіки, та академічних установ на початку 2021 року (АТ «Українська залізниця», Державний концерн «Укроборонпром», Національна академія педагогічних наук, Національна академія аграрних наук тощо).

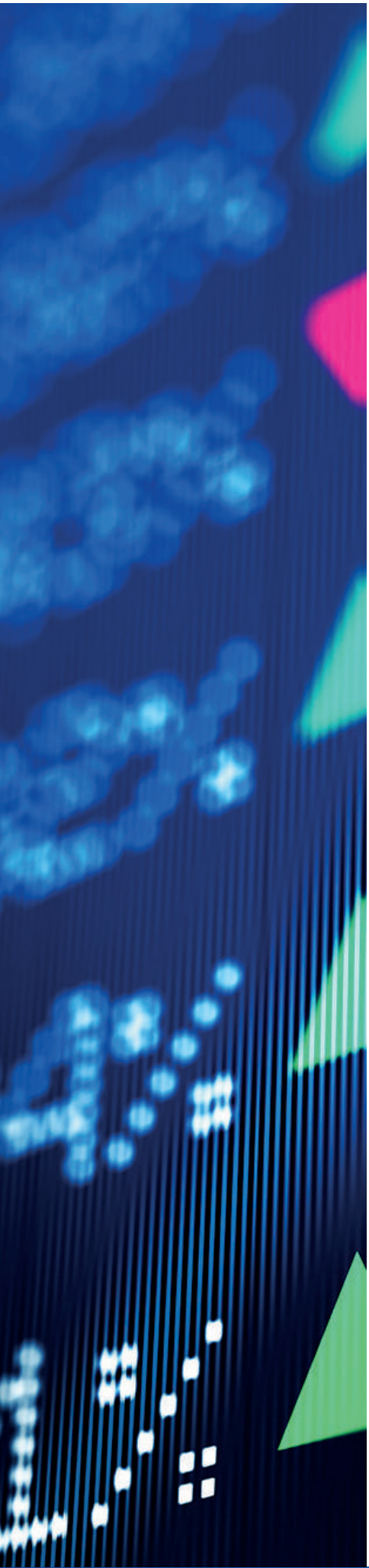

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

За даними Держстату, падіння ВВП за 2020 рік складає 4,0%, що виявилося дещо кращим за попередні офіційні оцінки Мінекономіки, які передбачали падіння ВВП на 4,2% та на рівні 4,8% прогнозу Уряду у березні 2020 року.

Підтримкою економіки виступав внутрішній споживчий попит. Так, споживчі витрати за підсумком року зросли на 1,6% в умовах підвищення мінімальної (з 1 вересня 2020 року до 5 000 грн) та, відповідно, середньомісячної заробітної плати, зростання якої за підсумком року становило 7,4%.

У 2020 р. порівняно із 2019 р. виробництво сільськогосподарської продукції знизилось на 11,5%, у січні-квітні 2021 р. – цей показник до відповідного періоду минулого року також мав від'ємне значення - 4,7%.

У 2020 р. порівняно з 2019 р. промисловість впала на 5,2% (за три місяці цього року – на 2%), у т.ч. в добувній промисловості та розробленні кар'єрів – 3,1%, переробній – 6,91%, постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 1,3%. Показник машинобудування - мінус 18,5% (у першому кварталі 2021 року - зниження на 2,4%).

У 2020 р. порівняно із 2019 р. будівельна галузь зросла на 4,0%, (у порівнянні з початком 2020 року протягом січня-березня 2021р. обсяги будівельної продукції знизилися на 12,3%.

У 2020 р. підприємствами транспорту перевезено 600,0 млн.т вантажів, що становить 88,8% від обсягів 2019 р. У січні-березні 2021 р. - 94,1% від обсягу січня-березня 2020 р

Інфляція на споживчому ринку в грудні 2020р. порівняно із листопадом 2020р. становила 0,9%, за рік у цілому – 5,0%.

Інфляція на споживчому ринку в березні 2021р. порівняно з лютим 2021р. становила 1,7%, з початку року – 4,1%.

Базова інфляція в березні 2021р. порівняно з лютим 2021р. становила 1,6%, з початку року – 2,4%.

Найбільші втрати від впливу карантинних обмежень зазнала переважно сфера послуг. Зокрема, сфера організації харчування за обсягом скоротилося на 28,5%. Значно менші втрати були характерними для галузей, що орієнтовані переважно на внутрішній ринок та ті, що змогли швидко адаптувати свою діяльність до нових умов: фармацевтичне та хімічне виробництво, IT-сектор, фінансова сфера та, сфера охорони здоров'я.

Загалом пандемія коронавірусу суттєво позначилася як

на структурі, так і на обсязі зовнішньої торгівлі України. При цьому дещо неочікуваним підсумком стало значно менше за прогнозоване падіння експорту товарів і послуг з України, з огляду на пандемію. Так, за рік експорт товарів знизився приблизно на 2% , імпорт — на 11%. У I кварталі 2021р. експорт товарів становив 13,7 млрд.дол. США, або 112,0% порівняно із I кварталом 2020р., імпорт – 15,0 млрд.дол., або 111,0%. Негативне сальдо склало 1,315 млрд.дол. (у I кварталі 2020р. також негативне – 1,296 млрд.дол.).

Падіння експорту товарів та послуг за підсумком року становило 5,6% при більших темпах падіння імпорту – на 9,6%.

Сировинна орієнтованість експорту, приваблива цінова кон'юнктура на зерно та метали у світі, а також попит на українську продукцію з боку Китаю зумовили менше падіння експорту. З іншого боку, експорт звузив внутрішню пропозицію сільськогосподарських товарів, що прискорило інфляцію. Машини та обладнання імпортувалися здебільшого з розвинених країн ЄС. Згідно з даними НБУ, імпорт машин, устаткування та транспортних засобів (з урахуванням особистого транспорту) з ЄС в Україну скоротився майже на 15%.

Суттєве скорочення імпортних закупівель пояснювалося кризовим падінням споживчого попиту, зниженням світових цін на енергоносії, порушенням міжнародних ланцюгів виробництва та введенням обмежень на роздрібно-торгівельну діяльність. Радикальному покращенню торговельного балансу сприяло і скорочення імпорту туристичних послуг з 8,5 до 4,6 млрд дол.

Середня номінальна заробітна плата у березні 2021р. становила 13612 грн, порівняно з лютим розмір середньої номінальної заробітної плати збільшився на 8,5%, а за останні 12 місяців (відносно березня 2020р.) – на 18,9%.

На 1 січня 2021р. загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати становила 3136,7 млн.грн, або 78,2% порівняно з 1 грудня 2020р., проте станом на 1 квітня 2021р. сума заборгованості з виплати заробітної плати становила 3384,5 млн.грн, або 105,3% порівняно з 1 березня 2021р.

На кінець березня 2021р. заборгованість населення зі сплати за постачання та розподіл природного газу становила 30,2 млрд.грн, за постачання теплової енергії та гарячої води – 28,7 млрд.грн, за постачання та розподіл електричної енергії – 7,8 млрд.грн, за централізоване водопостачання та водовідведення – 6,1 млрд.грн, за управління багатоквартирним будинком – 5,4 млрд.грн, за надання послуг із вивезення побутових відходів – 1,1 млрд.грн.

У IV кварталі 2020р. кількість зайнятого населення у віці 15 років і старше та віком 15–70 років становила по 15,7 млн. осіб. Кількість безробітного населення віком 15 років і старше та у віці 15–70 років – по 1,8 млн. осіб.

Рівень зайнятості населення віком 15 років і старше становив 49,0%, а серед населення віком 15–70 років – 55,3%. Рівень безробіття серед робочої сили віком 15 років і старше та у віці 15–70 років становив по 10,1% (наприкінці 2019року- 8,7%).

Зовнішній сукупний борг України станом на кінець 2020 р. становив 125, 7 млрд дол. США, збільшившись на 4,0 млрд дол. за рік і на 3 , 5 млрд дол. за IV квартал 2020 р. У номінальному вираженні обсяг зовнішнього боргу досяг найвищого рівня за останні 6 років і наблизився до показника початку 2015 року

Зобов'язання Уряду за облігаціями внутрішньої позики перед нерезидентами (які обліковуються в складі зовнішнього боргу) за 2020 рік зменшилися на 31,4 млрд грн або 1,2 млрд дол. США. Але за 4 місяці з грудня 2020 р. до квітня 2021 р. вкладення нерезидентів в ОВДП зросли на 30 млрд грн або на 1,1 млрд дол. США. Їх частка у загальному обсязі ОВДП, що перебувають в обігу, збільшилася з 8,5 до 10%. Це збільшує ризики погіршення фінансової ситуації у разі виходу нерезидентів з ринку внутрішніх запозичень.

Невиконання плану видатків державного бюджету в 2020 році є найбільшим за останні 5 років і становить 68 млрд грн. Зокрема, з Фонду COVID-19 не використано 12 млрд грн (15%).

Унаслідок невиконання плану видатків дефіцит державного бюджету на 83 млрд грн (27%) менше плану і становив 218 млрд грн. При цьому, порівняно з 2019 роком, він зріс у 2,7 раза і став найбільшим за останні 10 років як за обсягом, так і відносно ВВП.

НАК «Нафтогаз України» і ПАТ «Укрнафта» у грудні 2020 року авансом сплатили 14 млрд грн податкових зобов'язань з податку на прибуток і ПДВ, може негативно вплинути на доходи державного бюджету в 2021 році.

37% фінансових ресурсів держбюджету у 2020 році становили державні запозичення. Витрати на погашення і обслуговування державного і гарантованого державою боргу збільшилися, порівняно з 2019 роком, на 8% – до 512 млрд грн і становили майже третину всіх витрат державного бюджету в 2020 році.

За даними НБУ, в 2021-2022 роках Україні потрібно буде виплатити понад 17 млрд дол. за державним і гарантованим боргом у валюті, не кажучи вже про боргові виплати приватних позичальників. Така величина є еквівалентною 60% нинішнього рівня міжнародних резервів. Це свідчить про наявність ризиків для поточної макрофінансової стабільності та необхідність продовження активної співпраці з офіційними міжнародними кредиторами.

ВІДНОВЛЕННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ: ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я, ПРИПИНЕННЯ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ, СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

Чисельність наявного населення в Україні, за оцінкою, на 1 січня 2021 р. становила 41588,4 тис. осіб. Упродовж 2020р. чисельність населення зменшилася на 314,1 тис. осіб. Залишається суттєвим перевищення кількості померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих – 48 живонароджених.

Суттєвий вплив на соціально-економічну ситуацію в країні мають такі виклики як збройна агресія Російської Федерації проти України та тимчасова окупація частини її території, демографічна криза, епідемічна ситуація, пов'язана з поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

В українському суспільстві спостерігається динамічний процес старіння населення. Симптоматичною є тенденція звуження відтворення населення. Ситуацію ускладнюють повільна економічна динаміка, великий обсяг „тіньового" сектору економіки та привабливість ринків праці сусідніх держав.

Демографічний розвиток України відбувається на тлі таких негативних трендів:

зменшення чисельності населення (на початок 2020 року – 41,9 млн осіб без тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя, у 2010 року – 46 млн осіб.

старіння населення (частка осіб віком 65 років і старше у загальній чисельності населення у 2020 році становила 17% (згідно із градацією ООН, країнами зі старим населенням вважають ті, в яких ця частка становить понад 7 %). За даними НАН України, у період до 2050 року, питома вага людей віком 60 років і старше в загальній чисельності населення зросте до 33 відсотків.

зменшення молоді (чисельність осіб віком від 14 до 35 років (включно) в Україні станом на 01.01.2020 порівняно з початком 2015 року зменшилась на 1,5 млн осіб.

Середня очікувана тривалість життя при народженні в Україні в 2019 році становила 72 роки; у країнах Європейського Союзу два роки тому середнє значення цього показника було на рівні 81 рік.

Гострою проблемою України залишається висока передчасна смертність у працездатному віці, насамперед серед чоловіків, які живуть в середньому на 10 років менше, ніж жінки (в розвинутих європейських країнах лише 3,5 – 5

років). Продуктивність праці становить лише 22 % від продуктивності праці у країнах Європейського Союзу.

Щороку число померлих осіб суттєво перевищує число народжених, що призводить до стійкої депопуляції. Рівень народжуваності в Україні є відносно низьким, коли на 10 жінок припадає в середньому 12-13 народжених дітей, що не забезпечує рівень простого заміщення поколінь.

Відсутність зрозумілої та послідовної стратегії охорони здоров'я, а відповідно і державної політики, призвела до того, що витрати домогосподарств на охорону здоров'я сягнули більше 60% в структурі загальних трат, що не сприяє захищеності громадян України, в тому числі працюючого населення, сприяє трудовій міграції, підвищує негативні тенденції в демографії, знижує привабливість ринку праці в Україні.

Нерівність у забезпеченні медичними послугами громадян, з одного боку, породжує медичну бідність, а з іншого, обмежує економічне зростання держави. Загальнодержавний моніторинг глобального тягаря хвороб, доступна та ефективна медична допомога, поліпшення здоров'я громадян України забезпечать зростання зайнятості населення та продуктивності людського капіталу щодо рівня ВВП.

З початку поточного року з України виїхали понад 66 тисяч лікарів і працівників галузі. Станом на 1 січня 2020 в країні не вистачало 33 707 лікарів і 35 тисяч фахівців середнього медичного персоналу. Також, через епідемію COVID 19 в Україні звільнилися ще майже 34 тисячі медпрацівників, більшість з яких - пенсійного та передпенсійного віку.

З квітня 2020 на Україні звільнилися понад 5 тисяч лікарів спеціалізованої ланки, а нових лікарів в системі зареєструвалися тільки більше тисячі.

На тлі катастрофічної ситуації з медичними кадрами, чисельність зареєстрованих безробітних в сфері охорони здоров'я є однією з найбільших - 28,4 тис. Осіб (проти 17 тис. В 2019 році.), Що становить 6,4% від усіх безробітних. А кількість зареєстрованих вакансій, станом на 1 листопада 2020 року, в сфері охорони здоров'я становила 27,7 тис. Проти 43,4 тис. Од. в 2019 р.67 (7,6%), - говорить доповідь.

Нарешті, незважаючи на брак медперсоналу, в умовах призупинення всіх планових операцій, крім екстрених випадків, відбувається заплановане масове звільнення медпрацівників, пов'язане з масовою ліквідацією медустанов. Із загальної кількості попереджених про масове звільнення 29% становили працівники сфер охорони здоров'я та соціальної допомоги.

Епідемія COVID 19 виявила цілий ряд системних проблем охорони здоров'я України:

За даними Держстату у грудні 2020 року кількість померлих (якщо порівнювати з аналогічним місяцем 2019 – зросла на 42,9%, в листопаді – на 35%, у жовтні – на 17,5%, у вересні – на 15,4%. Згідно із статистикою, від хвороб систем кровообігу (в тому числі серця) померли найбільше людей – 408 721, від хвороб органів дихання (в тому числі грипу та пневмонії) – 16 705 людей. Загальне число смертей в Україні за 2020 рік – 616 835.

За даними Міністерства охорони здоров'я України станом на середину квітня 2021 року в Україні зареєстровано 1 887 338 випадків коронавірусної хвороби COVID-19, зокрема: 78 919 випадків коронавірусної хвороби COVID-19 у медичних та інших працівників закладів охорони здоров'я; 38 225 летальних випадків, з них 708 летальних випадків серед медичних та інших працівників закладів охорони здоров'я.

За даними державної служби України з питань праці серед причин інфікування медичних працівників: організаційні (невикористання засобів індивідуального захисту за їх наявності, незабезпеченість засобами індивідуального захисту) – 33,7%; психофізіологічні (особиста необережність, психоемоційне та фізіологічне навантаження при роботі з висококонтагіозними інфекціями) – 30,9%; технічні (невідповідність засобів колективного

та індивідуального захисту встановленим вимогам та їх недостатність) – 5,5%; інші причини (висока концентрація збудника коронавірусу SARS-CoV-2 в інфекційних відділеннях ЗОЗ) – 29,9.

Фундаментом оновленої системи охорони здоров‘я має стати Платформа моніторингу, оцінки і огляду Національної стратегії охорони здоров‘я, як механізм вироблення, узгодження і реалізації позицій всіх зацікавлених учасників.

Уроки пандемії і епідемії COVID 19 в Україні, вивчення міжнародного досвіду успішних результатів боротьби з ними мають спонукати до консолідації зусиль громадянського суспільства, роботодавців, промисловців, підприємців, профспілки, науковців, влади всіх рівнів навколо формування НАЦІОНАЛЬНОГО КУЛЬТУ ЗДОРОВ'Я – фундаменту ефективної системи охорони здоров'я, що стане запорукою динамічного впровадження і розвитку країни на основі економічного патріотизму.

І саме галузь охорони здоров'я, як провідна галузь економіки України, має стати локомотивом цього процесу.

Стратегії «управління» здоров'ям, а не управління його «ремонтом» стають альтернативою традиційної стратегії охорони здоров'я, основу якої становить лікування хворих.

Таким чином, актуальним є побудова нової парадигми охорони здоров'я України - «Індустрії здоров'я» та розробка цілої серії заходів по визначенню рівня здоров'я кожного громадянина, його моніторинг і управління ним для підтримки на безпечному рівні.

Для вирішення даних проблем необхідне виконання невідкладних заходів:

1. Ініціювати перед Кабінетом Міністрів України питання про необхідність підготовки Щорічної Національної доповіді про стан здоров'я населення та ефективність функціонування системи охорони здоров'я України.

2. Запровадити механізм формування й діяльності Платформи моніторингу, оцінки й огляду Національної стратегії охорони здоров'я України.

3. Прийняти участь в розробці і впровадженні Національної програми безпеки і здоров'я медичних працівників на роботі.

4. Розробити і внести на розгляд Кабінету Міністрів України проект Концепції кадрового забезпечення сфери охорони здоров'я в кризових умовах.

5. При підготовці, підписанні та організації виконання Генеральної та Територіальних угод про соціальне партнерство особливу увагу приділити розділу охорона здоров'я та медичне забезпечення з акцентом на вирішення питань професійного здоров'я працюючих та моніторинг їх виконання.

6. Актуалізувати необхідність здійснення соціального діалогу з питань охорони здоров'я на всіх рівнях місцевого самоврядування.

7. Сприяти органам місцевого самоврядування в розробці територіальних програм охорони здоров'я та медичного забезпечення населення з запровадженням механізмів легального співфінансування.

***

Тенденції демографічного спаду суттєво поглиблюються посиленням трудової міграції.

За експертними оцінками, сьогодні за кордоном працюють до 7 млн. українців. Трудова міграція українців до Польщі, Чехії, Угорщини стає усе більш масовою, при цьому спостерігається тенденція до врегульованої міграції або скорішого врегулювання статусу проживання і працевлаштування в країнах ЄС. Міжнародна організація з міграції

оцінює можливе потенційне збільшення кількості міжнародних трудових мігрантів у короткостроковій перспективі на 41%. Серед потенційних трудових мігрантів майже половина належать до наймолодшої групи (18-29 років).

Сучасні тенденції у нарощуванні темпів трудової міграції потребують розвитку мотиваційних програм із повернення українських мігрантів на Батьківщину; створення умов для підвищення економічної активності населення, сприяння продуктивній зайнятості населення з орієнтацією на інноваційну модель розвитку виробництва, посилення мотивації населення до укладення трудових договорів; розробки та реалізації серед мігрантів фінансово-банківських інструментів, кошти від продажу яких можуть бути спрямовані на розвиток інфраструктури України.

Однією з найболіснішнх проблем реалізації наявного трудового потенціалу України є проблема невідповідності його професійно- кваліфікаційної структури потребам ринку праці.

Примітивний ринок праці обумовлює брак стимулів для навчання молоді, що призвело до синдрому непотрібності наукомістких знань і висококваліфікованої праці та загалом зниження престижності вищої освіти як соціального ліфта в системі трудового потенціалу.

Вища освіта відірвана від реальних потреб економіки. Формування контингенту тих, хто навчається у ВНЗ на основі державного замовлення здійснюється без врахування потреб регіонів України і потреб базових галузей економіки держави.

Отже, потребує вдосконалення співробітництва між ВНЗ, науковими установами, роботодавцями та державних органів з питань підвищення ефективності інноваційної діяльності, впровадження у навчальні програми окремих курсів стосовно сучасної підприємницької та інноваційної діяльності.

Професійно-технічні заклади також не відповідають вимогам часу та не мають зв'язку з ринком праці та бізнесом. Найголовнішими проблемами цього сектору освіти є застарілість мережі закладів, пристосованої ще до радянської мережі підприємств, та матеріально-технічної бази, відсутність їх автономії, нездатність випускників профтехзакладів знайти роботу за професією. На даний час у навчальних майстернях, дільницях, лабораторіях, полігонах та навчальних господарствах використовується обладнання, устаткування та інша техніка, середньовідсотковий термін експлуатації яких понад 20 років - 60%. Окрім того, спостерігається неузгодженість пропозицій освітніх послуг, що надаються професійно-технічним (професійним) навчальним закладам з реальними потребами регіональних ринків праці.

За поточних тенденцій на ринку праці Україна не зможе забезпечити економічне зростання шляхом приросту чисельності зайнятих в економіці, а тому має зростати значущість якісних характеристик трудового потенціалу: рівня освіти, кваліфікації, прагнення до отримання нових знань протягом трудового життя. Втім, в Україні досі немає стратегії інноваційного розвитку із відповідним планом її реалізації та ресурсним забезпеченням, у тому числі кадровим.

Відтак необхідним є творення умов для стимулювання зацікавленості роботодавців у створенні таких робочих місць, які потребують наукомістких знань і висококваліфікованої праці та сприятимуть поступовому подоланню тренду примітивізації економіки. Йдеться про удосконалення інституційного середовища в цілому і інститутів ринку праці зокрема, покращання бізнес-клімату, розв'язання проблеми доступу суб'єктів реального сектору економіки до фінансових ресурсів, що обмежує наразі їхню інноваційну діяльність з модернізації наявних потужностей.

Найбільшою загрозою збереження та розвитку трудового потенціалу виступає збільшення тривалості безробіття. Перебування значної частини населення у стані безробіття протягом тривалого часу не тільки знижує шанси безробітних осіб на працевлаштування, але й

погіршує якість трудового потенціалу, призводить до посилення соціальної напруженості в суспільстві.

З метою якісного забезпечення виробничими кадрами усіх рівнів та збільшення робочих місць вважаємо за необхідне зосередити зусилля на таких напрямках співпраці сторін соціального діалогу:

- Створення сприятливих умов для подальшої легалізації трудових відносин, у тому числі через зменшення податкового навантаження роботодавців та найманих працівників на фонд оплати праці.

- Запровадження з боку держави мотиваційних механізмів для роботодавців, наприклад через надання компенсації зі сплати єдиного соціального внеску при створенні робочих місць, зокрема забезпечення першим робочим місцем молоді.

- Удосконалення умов отримання статусу безробітного для запобігання використання соціальних пільг особами, кадровий потенціал яких може бути використаний на виробництві.

- Запровадження механізму, який передбачатиме норму обов'язкової роботи за направленням (за спеціальністю на виробництві) для випускників ВНЗ, технікумів, коледжів, професійно-технічних училищ, які навчаються за державним замовленням.

- Удосконалення системи професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації, професійного навчання працівників та професійної орієнтації населення, розвитку наставництва.

- поновлення соціального діалогу

З метою вироблення та реалізації державної соціальної та економічної політики, регулювання трудових, соціальних, економічних відносин та забезпечення підвищення рівня якості життя громадян, соціальної стабільності в суспільстві органи державної влади, роботодавці та профспілки досягають спільних домовленостей та приймають узгоджені рішення в рамках соціального діалогу закріпленого Законом України «Про соціальний діалог в Україні» від 23.12.2010 року.

В той же час в умовах загострення соціально - економічної кризи внаслідок пандемії COVID-19, зростання безробіття, протестних настроїв серед ФОПів, спаду розвитку промисловості та соціальної напруженості в українському суспільстві відбувається не доопрацювання та не врахування в повному об'ємі потужного інструменту взаємодії між Урядом, профспілками та роботодавцями в межах дії Національної тристоронньої соціально-економічної (далі НТСЕР) ради створеної відповідно Закону України «Про соціальний діалог в Україні» Указом Президента України №347 від 02.04.2011 року.

Для недопущення подальшого розбалансування комунікацій з-поміж соціальних партнерів, погіршення довіри до України на міжнародному рівні в межах компетенції ратифікованих Україною Конвенцій МОП та міжнародних угод, Конституції України та чинного українського законодавства вирішення даної ситуації потребує відновлення діяльності НТСЕР та соціального діалогу в цілому, а також підтримання пропозиції Президії НТСЕР та призначення Голови НТСЕР через підписання відповідного Указу Президентом України (копія листа НТСЕР Президенту України від 10.12.2020 року №01-01/209 додається).

УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ, ВІДНОВЛЕННЯ КРЕДИТУВАННЯ

Загальний стан банківської системи України не відповідає у повній мірі завданням виходу економіки на траєкторію більш високих темпів розвитку. Про це свідчать повільні темпи приросту кредитів, низькі значення активів та кредитів до ВВП. Частка кредитних портфелів в активах банків дуже низька, а ліквідність надмірна.

Облікова ставка НБУ на початку 2021 року збільшувалася вже двічі: з 6 до 7,5%. За підсумками 2020 р. загальний обсяг банківських кредитів в економіку зменшився на 23,5млрд грн. (2,4%) до 948,4 млрд грн, у т. ч. у національній валюті – на 13,2 млрд грн (2,2%) до 600,5 млрд грн, в іноземній валюті (в гривневому еквіваленті) – на 10,3 млрд грн (2,9%) до 347,9 млрд грн.

Обмежений потенціал Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%» не компенсує поточні негативні тенденції в кредитній сфері. За даними Мінфіну, на кінець 2020 р. за програмою було надано 7,6 тис позик на загальну суму 17,5 млрд грн. З них більше 60% від загального обсягу надано на рефінансування попередньо отриманих позик, що свідчить про те, програма 5 - 7 - 9%, фактично, використовується банками (переважно з іноземним капіталом) для підтримки своїх позичальників від можливого дефолту.

Вагомим свідченням незадовільної ситуації з кредитуванням є той факт, що відношення кредитів до ВВП скоротилося з 25,7 % у 2019 р. до 23,5% у 2020 р. , у т. ч. кредитів нефінансовим корпораціям – з 20, 2 % до 18,0% .

З огляду на те , що майже 47 % кредитів корпораціям на кінець 2020 р. були непрацюючими, відношення діючих кредитів бізнесу до ВВП становить лише 9 %.

Запровадження Національним банком довгострокового рефінансування банків не здатне спричинити істотного пожвавлення кредитної активності, оскільки немає цільового призначення. Банки не мають мотивації до кредитування бізнесу і обирають альтернативні напрями вкладення коштів: вкладення у цінні папери та довгострокові інвестиції, кореспондентські рахунки та строкові вклади в інших банках.

Однією з найгостріших проблем розвитку економіки залишається недоступність кредитування для великої кількості потенційних позичальників. Національний банк обґрунтовував низьку кредитну активність банків відсутністю «якісних» позичальників, наполягаючи, що головні перешкоди для активізації кредитування перебувають

«не в площині банківської системи». Проте, на кінець 2020р. кількість заявок на участь у програмі «5-7-9%» на загальну суму 69 млрд грн перевищила 58 тисяч суб'єктів, що підтверджує наявність потенційно привабливих кредиторів, попит яких на ресурси наразі забезпечується за рахунок платників податків.

Капіталізація державних банків (понад 58% банківського сектору) не приносить відчутного ефекту для національної економіки, оскільки погіршення якості активів вимагає нових витрат на формування резервів і виснажує прибуток.

Досі в Україні жоден з державних банків не виконує повноцінно функцій банку розвитку, фінансування експорту. Прийнятий Закон України про створення експортно–кредитної агенції Урядом досі імплеиентується надто повільно (набрав чинності 1 січня 2017 року).

Проблема забезпечення економіки України грошовими ресурсами для її зростання, висока частка іноземної валюти в грошовій масі, колосальний розмір готівкової валюти поза банками, зростаючі урядові зобов'язання у портфелі НБУ обумовлюють необхідність вжиття системних, комплексних заходів із розв'язання проблеми ресурсного забезпечення розвитку реального сектору економіки.

Для вирішення нагальних проблемних питань у сфері кредитної політики та фінансового сектору економіки пропонується здійснити низку таких заходів:

Взаємодія НБУ та КМУ

З метою посилення координації грошово-кредитної (монетарної) та бюджетно-податкової (фіскальної) політики, реалізації програм поліпшення доступу до кредитів, формування довгострокових інвестиційних ресурсів підготувати Програму спільних дій Уряду та НБУ із забезпечення доступу вітчизняних виробників до ресурсів та концентрації фінансів на пріоритетних напрямках промвиробництва протягом усього циклу розробки та впровадження у серійне виробництво високотехнологічної продукції

Реформа корпоративного управління в банках

Проблеми, які підлягають врегулюванню:

- модернізація Стратегій та бізнес-моделі (не усвідомлення акціонерами та менеджментом ролі та місця банку у банківському секторі, невизначеність стратегії та бізнес-моделі);

- особливості взаємодії з пов'язаними особами;

- актуалізація стратегій розвитку державних банків, з метою уникнення нездорової конкуренції між ними

- залишаються не укомплектованими або взагалі несформованими Наглядові ради;

- кваліфікація та якість персоналу. Практично формально працює принцип «Незалежності» незалежних членів Ради. Розподіл повноважень, організація роботи не забезпечують реалізацію визнаних у світі принципів корпоративного управління та залишається потужним потенціалом ризику конфлікту інтересів, неадекватна, у більшості випадків, формальна система ризик-менеджменту та внутрішнього аудиту

Повернення довіри до банків

• Спільно з учасниками фінансового ринку розробити зміни до Закону «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб», в якому змінити черговість в частині отримання відшкодування для стимулювання НБУ та Фонду до ефективного продажу активів;

• Прискорити вирішення питання проблемних кредитних портфелів державних банків та залучення до відповідальності осіб, які сприяли цьому явищу;

• Прискорити розгляд та прийняття законопроектів щодо захисту прав кредиторів.

• Передбачити внесення змін до законодавства у частині поступового підвищення

гарантованої суми відшкодування банківських депозитів, кратного мінімальній заробітній платі та розширення переліку рахунків клієнтів, що підлягають відшкодуванню у разі неплатоспроможності банку.

• запровадити цільове довгострокове рефінансування банків для активізації кредитування реального сектору економіки;

Здійснити адаптацюя вимог щодо визначення розміру кредитного ризику до потреб відновлення повноцінного кредитного процесу

• Розробити програму невідкладних заходів із нарощування експортного потенціалу України та підтримки імпортозаміщення, в тому числі передбачити прискорення розвитку Укрексімбанку як спеціалізованої установи, започаткування системи експортних гарантій.

• Внести зміни до законодавства у частині поступового підвищення гарантованої суми відшкодування банківських депозитів, кратного мінімальній заробітній платі (зокрема, наразі в ЄС це не менше 350 мінімальних зарплат) та розширення переліку рахунків клієнтів, що підлягають відшкодуванню у разі неплатоспроможності банку.

у сфері кредитної кооперації та інших небанківських кредитних установ:

• забезпечення захисту інтересів споживачів фінансових послуг та відновлення довіри до ринку небанківських фінансових послуг, зокрема шляхом створення системи гарантування заощаджень в небанківських фінансових установах на засадах державно-приватного партнерства;

• сприяння на державному рівні створенню схем колективного захисту в плані капіталізації та підтримки ліквідності з використанням досвіду країн ЄС (Австрія, Іспанія);

• удосконалення діяльності регулятора та підвищення ефективності державного нагляду, переведення нагляду і регулювання кредитних спілок та кредитних кооперативів (у разі їх створення) до Національного банку, дотримуючись при цьому принципу пропорційності та гармонізації у вимогах;

підвищення ефективності регуляторного впливу на розвиток ринку небанківських фінансових послуг, зокрема шляхом сприяння діяльності саморегулюючих організацій небанківських кредитних установ в розробці і дотриманні кодексів бізнесу.

Удосконалення нормативно-правової бази в частині ідентифікації «ключових» осіб банку як категорії пов'язаних осіб та відповідно вимог до здійснення операцій з ними;

КМУ

• Розробка нових та внесення змін до діючих нормативно-правових актів у сфері обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, зокрема щодо: введення системи «Прямого врегулювання збитків»; посилення гарантійних функцій МТСБУ за зобов'язаннями неплатоспроможних страховиків та страховиків, які втратили членство в МТСБУ або позбавлені ліцензії; скорочення строків виплати страхового відшкодування; підвищення якості врегулювання збитків, імплементація Директиви ЄС тощо.

• Сприяння розвитку ринку страхування життя, зокрема шляхом створення системи гарантування виплат за договорами страхування життя.

• Підтримка впровадження другого (накопичувального) рівня системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

• Здійснення заходів щодо створення умов впровадження обов'язкового та розвитку добровільного медичного страхування в рамках створеної платформи Національної стратегії охорони здо-ров'я України.

• Затвердження Методичних рекомендацій з розробки вимог до тендерних пропозицій

учасників при закупівлі послуг з обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації державними органами, що здійснюють регулювання у сфері перевезень, страхування та державних закупівель.

• Здійснення комплексу заходів щодо детінізації окремих галузей економіки (транспортної, охорони здоров'я, туристичної, АПК, тощо) шляхом використання інструментів страхування та інвестування довгострокових коштів страховиків в національну економіку.

• забезпечення впровадження та розвитку медичного страхування.

У сфері розвитку недержавних пенсійних фондів:

• запровадження принципів та цілей державного регулювання та нагляду відповідно до міжнародних стандартів IOPS (Міжнародної організації органів нагляду за пенсійними фондами);

• сприяння становленню недержавних пенсійних фондів як значущих інституційних інвесторів у економіку України шляхом розширення спектра та підвищення якості фінансових послуг, з метою формування та залучення довгострокового інвестиційного ресурсу в економіку країни;

• створення умов до впровадження обов'язкової професійної пенсійної програми для окремих категорій працівників з підвищеним впливом шкідливих факторів виробничого середовища;

• поступова відмова від застосування кількісних обмежень для цілей диверсифікації інвестиційного портфеля недержавних пенсійних фондів та перехід до застосування критеріїв і правил «розумного інвестора»;

• вжиття заходів стосовно оздоровлення ринку недержавних пенсійних фондів та адміністраторів, зокрема через проведення аудиту, з метою виявлення проблемних та формально існуючих.

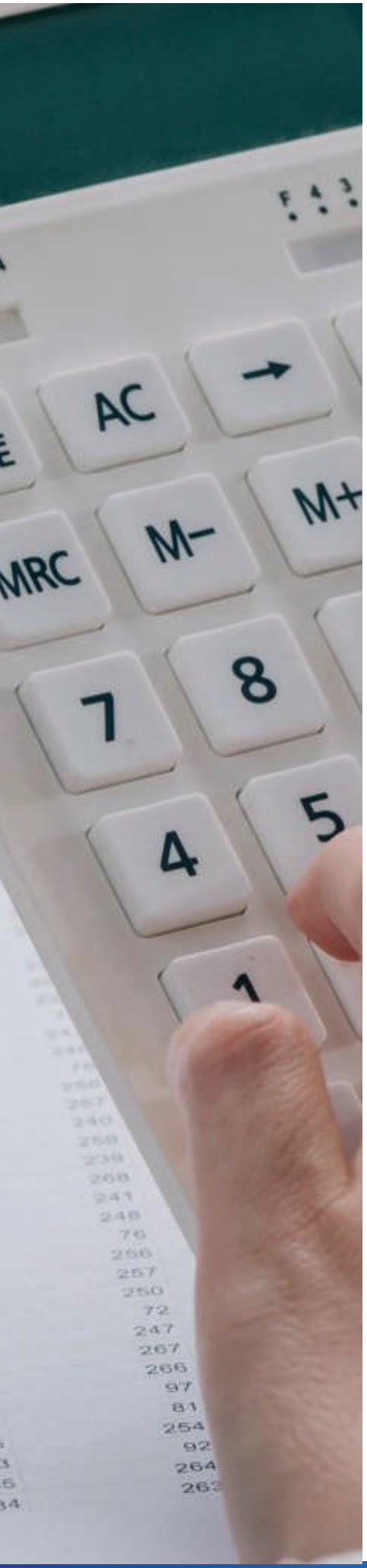

УДОСКОНАЛЕННЯ ФІСКАЛЬНОЇ СИСТЕМИ

Під час підготовки нового законодавства :

- Скасувати норми ПКУ, які посилюють тиск на бізнес, розширюють повноваження контролюючих органів, порушуючи при цьому баланс між державою та платниками податків, збільшують дискреційність податкової системи та містять корупційні ризики (щодо запровадження поняття “вини” та “умисного діяння”, розширення поняття “розумної економічної причини (ділової мети)”, додаткових повноважень при проведенні перевірок, зокрема

- Переглянути концепцію «вини» та пов’язані з нею штрафні санкції, привести штрафні санкції до оптимального рівня, адекватного здійсненим правопорушенням податкового законодавства з огляду на створення нового правоохоронного органу – Бюро економічної безпеки України та розширення кримінальної відповідальності за порушення у сфері оподаткування та ПДВ;

- вжити заходів щодо повернення на доопрацювання проєкту Закону України “Про внесення змін до адміністративного і кримінального законодавства щодо впровадження діяльності Бюро економічної безпеки України” № 3959-1 від 25.08.2020 року» на доопрацювання, із проведенням широкого обговорення узгоджених змін серед представників бізнесу та експертів.

- Збільшити час для сплати податкового боргу платників податку – боржників та оцінку їх майна;

- відтермінувати застосування штрафних санкцій за порушення порядку оприлюднення фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності разом з аудиторським звітом за 2020 рік шляхом внесення змін до п. 12 розділу V Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

- Забезпечити інвестиційну привабливість України шляхом пом’якшення норм, що стосуються оподаткування нерезидентів та операцій з нерезидентами, відмовитись від імплементації більш широкого інструментарію, ніж передбачено міжнародними зобов’язаннями України за Програмою розширеного співробітництва в рамках ОЕСР (План дій BEPS): в частині оподаткування іноземних компаній, представництв іноземних компаній, додаткового адміністрування операцій з нерезидентами, розширення бази оподаткування таких операцій;

- Запровадити поступовий (поетапний) перехід на загальнообов’язкове декларування фізичних осіб із обов’язковим проведенням масово-роз’яснювальної роботи. Запровадити сервіс автоматичного заповнення податкових

декларацій на доходи та майно громадян на базі даних Державної податкової служби.

- Забезпечити широке громадське обговорення Проєкту Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету" (законопроєкт № 5153), запровадити перехідний період, а також забезпечити чіткі правила визначення порядку оподаткування фізичних осіб після спливу строків для подання спеціальної декларації, порядку перевірки показників спеціальних декларацій, забезпечити усунення можливих неоднозначностей та дискреції при реалізації норм законопроєкта, збільшити граничні показники для активів, що підлягають звільненню, без подачі спеціальної декларації.

Модернізувати податок на прибуток:

- Прийняти проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо податку на виведений капітал, з переходом на модель оподаткування податком на виведений капітал з 1 січня 2022 року;

• Ввести мораторій на внесення змін до податкового законодавства протягом 3 років, але не раніше, ніж після реалізації пропозицій, зазначених у цьому розділі в частині ставок, видів податків і зборів;

• В рамках забезпечення фінансової децентралізації передати повноваження по встановленню граничних обсягів доходів для цілей ССО місцевим органам влади. Зберегти перелік видів діяльності, передбачених чинними нормами податкового законодавства для спрощеної системи оподаткування. З метою підтримки малого та мікробізнесу за участі його представників розробити комплекс заходів, зокрема, збільшити граничні значення доходів з метою звільнення від обов'язку застосування РРО.

• На основі висновків експертно-наукових досліджень удосконалити загальну систему оподаткування доходів фізичних осіб з метою стимулювання фізичних осіб спрямовувати частину свого доходу на здійснення інвестицій. Підвищити поріг податкової знижки для малозабезпечених осіб.

• Переглянути систему державної підтримки для сільськогосподарських підприємств, в тому числі шляхом забезпечення більш справедливої системи стимулювання сільськогосподарських товаровиробників, підтримки фермерських господарств, що представляють сектор малого бізнесу. Здійснювати поступове підвищення фіскальної ефективності екологічно орієнтованих податків і зборів на основі презентованої профільним міністерством Національної стратегії наближення законодавства України до норм ЄС у галузі охорони довкілля.

У митній сфері

• запровадження процедури автоматичного оформлення митних декларацій в залежності від рівня ризику;

• практичне впровадження норм, аналогічних діючим у митному законодавстві ЄС (положень щодо діяльності уповноважених економічних операторів, системи спрощених митних процедур, впровадження обов'язкового подання перевізником короткої ввізної декларації до ввезення в Україну товарів, впровадження українського ідентифікаційного номера для іноземних суб'єктів господарювання).

• перехід до випуску товарів, що імпортуються в Україну, у вільний обіг за заявленою суб'єктом ЗЕД митною вартістю із одночасним врегулюванням порядку проведення митного пост-аудиту, передбачивши відповідні можливості для його застосування щодо випущених у обіг товарів.

• Впровадження прозорих комунікацій між митницею та бізнесом (оперативне інформування, фахове тлумачення нормативних нововведень, доступ до інформації тощо).

ІНДУСТРІАЛЬНО-ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА

Промислове виробництво нині не є джерелом зростання вітчизняної економіки. У 2020 р. порівняно з 2019 р. ромисловість впала на 5,2% (за три місяці цього року – на 4,2%), у т.ч. в добувній промисловості та розробленні кар'єрів – 3,1%, переробній – 6,91%, постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 1,3%. Показник машинобудування - мінус 18,5% (у першому кварталі 2021 року - також зниження на 8,1%).

Актуалізація державної промислової політики

• Проведення аудиту стратегічних галузей із залученням профільних асоціацій та організацій промисловців з метою визначення пріоритетів розвитку секторів економіки, що можуть створити технологічний підйом та забезпечити мультиплікативний ефект розвитку економіки.

• Доопрацювання Стратегії розвитку промислового комплексу та плану дій її виконання, у т.ч. із впровадження інновацій та принципів "Індустрії 4.0" для модернізації промислового виробництва.

• Підготовка цільових державних програм за підсумками комплексного аудиту (Авіа, ракетно-космічна галузь, суднобудування, енергетичне та транспортне машинобудування, ОПК) на основі механізму державно-приватного партнерства з метою залучення недержавних інвестиційних ресурсів для модернізації засобів виробництва, критичної інфраструктури,на основі розбудови кластерів, індустріальних парків та інших форм організації інноваційної діяльності.

Забезпечення більш високого ступеню імпортозаміщення та локалізації виробництва продукції машинобудування

В Україні сформовано тренд надмірного проникнення імпорту у сектор публічних закупівель, що призводить до скорочення обсягів промислового виробництва, недоотримання надходжень до державного бюджету, скорочення робочих місць, нарощування темпів витоку кваліфікованих кадрів за кордон. На теперішній час частка імпорту продукції машинобудування у державних закупівлях, за експертними оцінками, складає близько 47%. Машини та обладнання імпортувалися здебільшого з розвинених країн ЄС. Згідно з даними НБУ, імпорт машин, устаткування та транспортних засобів (з урахуванням особистого транспорту) з ЄС в Україну скоротився майже на 15%. Список публічних закупівель імпортної техніки та обладнання, попри наявність виробництва таких товарів в Україні з часом лише зростає: корейські електропоїзди, французькі вертольоти,

патрульні катери, міський електро- та авто транспорт тощо. Попри нарощування українськими підприємствами протягом останнього часу виробництва захисних матеріалів і виробів засобів індивідуального захисту за 10 місяців 2020 р. обсяг імпорту в Україну масок медичних зріс більше ніж у 3 рази і досяг 70,15 млн.$, експорт при цьому скоротився на 7% і становив 35,08 млн.$. З урахуванням зазначеного пропонується:

• Здійснити системний аналіз промислової політики розвинутих країн в світі щодо дотримання норм СОТ, Угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом в частині імпортозаміщення, локалізації виробництва.

• Здійснювати постійний аналіз структури імпорту у секторі публічних закупівель з метою формування техніко-економічного обґрунтування державної політики імпортозаміщення та локалізації виробництва на території України.

• Сприяти найскорішому прийняттю Верховною Радою України у другому читанні Проекту Закону №3739 «Про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" щодо створення передумов для сталого розвитку та модернізації вітчизняної промисловості» з метою реалізації його засад вже з 2021 року.

• Затвердити Проект постанови Кабінету Міністрів України "Деякі питання реалізації пілотного проекту зі здійснення закупівель техніки галузі машинобудування з підтвердженим ступенем локалізації виробництва", який в останні місяці п.р. Мінекономіки було розроблено та опрацьовано з причетними міністерствами, представниками бізнесу.

• З метою подальшого впровадження середньострокового планування в Україні, зокрема імплементації норм закону України №2646-VIII «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо правового підґрунтя для запровадження середньострокового бюджетного планування)», що набув чинності 11.01.2019р., прискорити підготовку відповідних змін до Господарського, Податкового та Бюджетного кодексів України, а також до інших нормативно-правових актів.

• при підготовці законодавчих змін до регулювання системи державних закупівель в Україні варто розглянути питання про поширення вимог щодо локалізації на інші галузі промисловості та економіки в цілому.

• З метою забезпечення участі вітчизняних виробників у публічних закупівлях в умовах протидії поширенню COVID-19

- З метою визначення потреб у сировині, що не виробляється в Україні та використовується у виробництві готової продукції в умовах карантину, зокрема медичних виробів, засобів індивідуального захисту, фармакологічних препаратів сформувати номенклатуру критичного імпорту, із подальшим встановленням пільгового митного режиму ввезення на такі матеріали.

- Організувати консолідовану роботу з національними виробниками медичних виробів, лікарських засобів та засобів індивідуального захисту в рамках виконання плану закупівель до Держрезерву.

Надати довготермінові державні гарантії на закупівлю інноваційних лікарських засобів через введення в Закон України «Про публічні закупівлі» положень щодо договорів про державне замовлення для національного виробника.

Вивести з-під дії Закону України «Про публічні закупівлі» закупівлю державою:

- лікарських засобів для лікування хворих з COVID-19,

- вакцин з Національного календаря профілактичних щеплень,

- оригінальних (інноваційних) лікарських засобів, що вироблені за договором про трансфер технології, які здійснені в рамках державного замовлення.

Стимулювати вітчизняних виробників ліків збільшувати інвестиції в розробки та дослідження (R&D) через запровадження пільг з податку на прибуток підприємств.

Активно використовувати такі інструменти як трансфер технологій у фармацевтичній сфері від провідних світових виробників ліків українським компаніям за посередництва держави дипломатичними каналами.

На основі затвердженої Концепції реалізації державної політики щодо імпортозаміщення та диверсифікації постачань за імпортом товарів та послуг для потреб стратегічних галузей промисловості пропонується:

• підготувати проект державної програми імпортозаміщення матеріалів і покупних комплектуючих виробів у продукції ОПК і стратегічних галузей промисловості та представити її на затвердження Верховною Радою України або постановою Кабінету Міністрів України;

• сформувати реєстр імпортозаміщення з переліком продукції та визначити ключових суб'єктів державної політики щодо імпортозаміщення та диверсифікації постачань за імпортом товарів для потреб стратегічних галузей промисловості;

• у програмі імпортозаміщення передбачати пункт: «Для визначення найбільш економічно вигідної тендерної пропозиції по продукції, що увійшла до реєстру імпортозаміщення, крім ціни і / або вартості життєвого циклу, замовником повинен застосовуватися критерій локалізації виробництва, питома вага якого в загальній оцінці тендерної пропозиції повинен становити не менше 30%»;

• відновити Ради Головних конструкторів за напрямками.

• у разі постачання продукції для сил безпеки і оборони держави за імпортом або при імпортозаміні покупних комплектуючих виробів і матеріалів здійснювати розрахунки ризиків при застосуванні міжнародних обмежень на імпорт і втрат можливості закупівель продукції, а також моделювання дій держави для мінімізації втрат;

• Передбачати «Дооснащення спеціалізованого випробувального центру НДПКІ «Молнія» НТУ «ХПІ» (м. Харків) обладнанням, що забезпечить проведення сертифікаційних випробувань на відповідність сучасним вимогам стандартів світового рівня з електромагнітної сумісності, у тому числі стійкості до електромагнітних впливів природного (блискавка) та техногенного походження і видачу загальноприйнятих висновків про результати випробувань».

• Опрацювати питання створення в Україні на базі діючих металургійних підприємств чи установ Національної академії наук України, виробництва жароміцних сплавів і сталей, з разовою виплавкою не більше 500 кг металу.

• Забезпечення участі ВНЗ у наукових дослідженнях (більшість технічних ВНЗ мають технології, що можуть використовуватись за подвійним призначенням), у зв'язку з цим пропонується:

• Визначити спеціальності за різними рівнями підготовки (ВНЗ, ПТУ, коледжі) та встановити пріоритет у підготовці робітничих, інженерних та наукових кадрах за спеціальностями, що забезпечуватимуть імпортозаміщення.

• Надавати пріоритет у державному фінансуванні НДР тематикам з боку МОН, Національного фонду досліджень, що направленні на імпортозаміщення та технологіям двійного призначення.

• Забезпечити додатковим фінансуванням ВНЗ, ПТУ, коледжі, які задіяні в підготовці кадрів, проведення наукових досліджень в напрямку імпортозаміщення.

Стимулювання внутрішнього ринку

• Впровадити механізми фінансової підтримки інвестиційних проектів з метою реструктуризації кредитів, залучених для розвитку виробництва і модернізації потужностей; компенсації інвестору коштів, вкладених у створення інфраструктури (енерго- та водопостачання, під'їзні дороги тощо), зокрема, в рамках державно-приватного партнерства.

• опрацювати механізми запровадження часткової компенсації вартості техніки та обладнання вітчизняного виробництва для будівництва доріг і часткової компенсації відсотків за кредитами на їх придбання, зокрема:

- Продовжити фінансування часткової компенсації вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва, запровадженої за сприяння Національного комітету з промислового розвитку у 2018-2019 роках. Загалом наявний потенціал сільгоспмашинобудування в Україні наразі дозволяє реалізувати повноцінну програму «Український трактор» з відновлення виробництва вітчизняної техніки для села та припинення масового імпорту.

- Запуск. механізмів компенсації (вартості і відсотків за кредитами) на техніку і обладнання вітчизняних виробників за визначеним рівнем локалізації за рахунок коштів профільних Державних фондів (Державний дорожній фонд), відповідальних за реалізацію проектів з модернізації дорожньої, комунальної, промислової, енергетичної інфраструктури.

- Спрямування частини коштів Державного фонду регіонального розвитку для виробничо-технологічного розвитку регіонів, зокрема, через відшкодування суб'єктам господарювання витрат на реалізацію створення робочих місць, підтримку новостворених підприємств, підготовки робітників для конкретних підприємств тощо.

ОБОРОННО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС

На подальший процес диверсифікації та пошук місця ОПК в інтеграційних процесах з ЄС впливатимуть значні диспропорції вітчизняних оборонних підприємств та галузей, чинні обмеження європейських партнерів щодо допуску до співробітництва у сфері виробництва озброєння та військової техніки іноземних товаровиробників.

З метою забезпечення модернізації ОПК пропонується визнати як пріоритетні такі напрямки узгоджених дій влади та бізнесу:

Проведення реформування системи управління у сфері ОПК на основі рішень РНБОУ стосовно затверджених результатів Огляду ОПК та Стратегії розвитку оборонно-промислового комплексу.

• прийняття законів: «Про виробництво озброєнь і військової техніки», «Про військово-технічне співробітництво», «Про гарантування прав інвестицій в ОПК», «Про офсетні угоди» та інших законів;

• зменшення тривалості інноваційного циклу у виробництві продукції ОПК; спрощення порядку прийняття на озброєння ВСУ ініціативних розробок ОВТ;

• вдосконалення системи захисту прав на результати інтелектуальної діяльності, застосування виплат роялті при серійному виробництві ОВТ;

• лібералізація системи військово-технічного співробітництва з наданням прав зовнішньоекономічної діяльності усім підприємствам;

• визначення переліку базових та критичних технологій для підтримки інновацій в ОПК;

• провадження дієздатних механізмів фінансового оздоровлення підприємств, які виконують державне оборонне замовлення, реалізують зовнішньоекономічні контракти, залучені до програм із імпортозаміщення, енергоефективності виробництва та енергозбереження;

• удосконалення системи стандартизації та уніфікації продукції військового та цивільного призначення, у т.ч. впровадження стандартів міжнародної організації зі стандартів (ISO), стандартів, що адаптовані до вимог ЄС та НАТО згідно з розробленою «Дорожньою картою реформування системи стандартизації в оборонній сфері на 2015-2018рр.»;

• створення системи державного замовлення щодо підготовки робітничих, технічних та інженерних кадрів для задоволення потреб ОПК (відновлення діяльності учбових комбінатів на підприємствах, профільних професійно-технічних закладів, спеціалізованих кафедр у ВНЗ тощо та забезпечення їхнього правового та соціального захисту).

• забезпечення рівних конкурентних умов господарювання приватних і державних підприємств.

АВІАБУДУВАННЯ

• затвердження Державної цільової науково-технічної програми розвитку авіаційної промисловості України на 2020-2025 роки

о Здійснення державної підтримки підприємств авіаційної промисловості на основі досвіду іноземних Фондів розвитку промисловості (ФРП), які допомагають підприємствам високотехнологічних галузей промисловості шляхом надання пільгових кредитів для реалізації проектів за умови вкладення в них власних коштів.

о Забезпечення консолідованого державного (оборонного) замовлення на нові літаки вітчизняного виробництва Ан-178, Ан-158, Ан-148, військово-транспортний літак Ан-188, Ан-74 та безпілотні літальні апарати розробки і виробництва ДП «АНТОНОВ», які розроблені на основі імпортозаміщення.

о Усунення розбіжностей системи сертифікації первинної льотної придатності та підтримання льотної придатності авіаційної техніки України із застосованими вимогами США та ЄС, що впливають на схвалення типової конструкції літаків в FAA та EASA.

о Розробка порядку розподілу коштів для виконання статті 31. Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості» від 12 липня 2001 року № 2660-III, згідно додатку до якої на період з 1 січня 2013 року до 1 січня 2025 року запроваджується державна фінансова підтримка збуту авіаційної техніки вітчизняного виробництва через механізм здешевлення кредитів шляхом часткової компенсації ставки за кредитами комерційних банків, залученими суб'єктами господарювання у національній валюті для закупівлі такої техніки. Компенсація надається експлуатантам авіаційної техніки, які знаходяться на території України. Кошти на здійснення такої державної фінансової підтримки щорічно з урахуванням вимог Бюджетного кодексу України передбачати у законі про Державний бюджет України на відповідний рік.

о Створення спеціалізованої лізингової компанії для збуту літаків «Ан», які розроблені на основі імпортозаміщення, та надання цієї компанії відповідних пільг.

о Створення та функціонування сучасної інноваційної інфраструктури в Україні, в тому числі особливі економічні зони, техніко-впроваджувальні зони, венчурні компанії, авіаційні кластери, технопарки, спеціальні інвестиційні фонди, центри комерціалізації технологій, індустріальні парки, території випереджального розвитку для активізації фінансування виконання НДДКР вітчизняними розробниками, залучення інвестицій та сучасних технологій, розвитку виробників компонентів авіаційної техніки.

о Створення спільних підприємств з іноземними інвесторами, які мають сучасні військові технології, використовувати спеціальні інвестиційні контракти (СПІК). За таким контрактом іноземний інвестор в обмін на вкладені кошти на розвиток виробництва та передачу сучасних технологій для створення та виробництва авіаційної техніки в Україні отримує від держави певний пакет преференцій: пільги на податки та збори, при сплаті мита, орендної сплати за користування держмайном, тощо.

о Створення державного центру, який здійснюватиме консалтингові послуги підприємствам у частині залучення інвестицій, збільшення продуктивності праці, допомоги у адаптації підприємств до стандартів ЄС та НАТО.

о Обов'язкове впровадження офсетних угод при придбанні закордонних зразків військової техніки.

• Розробити та надати на затвердження Кабінету Міністрів України положення про порядок створення державними підприємствами України спільних підприємств у відповідності до Закону України від 14.07.2016р. №1475-VIII, передбачивши спрощений порядок у разі, якщо

державні підприємства не передають до статутного фонду створюваного або діючого спільного підприємства державне майно та кошти

ТРАНСПОРТНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ

• Розробити і затвердити п'ятирічний План закупівлі нових вантажних вагонів (мінімум 12-15 тис. од. щорічно протягом 5 років), а також Графік поетапного списання вантажних вагонів з вичерпаним терміном служби.

• Проведення спільної роботи щодо заборони ввезення на митну територію України вантажних вагонів всіх модифікацій, які вичерпали свій нормативний строк експлуатації або мають незадовільний технічний стан.

• Напрацювання механізмів скорочення внутрішнього парку вантажних вагонів, які несуть потенційну загрозу безпеки руху на залізничній інфраструктурі..

• Враховуючи що впровадження високошвидкісного руху в Україні на основі сучасних західних технологій (зі швидкістю руху 250-300 км/ч) – на сьогодні, непосильна задача (окупність таких проектів - понад 40 років), опрацювати спільно з АТ «УЗ», як альтернативний варіант, реалізацію таких проектів за перевіреною в Європі технологію RailJet, що базується на використанні пасажирських вагонів підвищеної комфортності в зчепленні з сучасними пасажирськими або вантажопасажирськими електровозами.

• Прийняти проект Постанови КМУ щодо локалізації продукції машинобудування, яке буде діяти до моменту прийняття Верховною Радою і вступу в силу Законопроекту №3739 по локалізації.

• В рамках впровадження середньострокового планування, спільно провести роботу із Кабінетом Міністрів України щодо впровадження пілотного проекту в інфраструктурному секторі, а саме внесення змін до Постанови КМУ від 03.10.2012р. № 899, якою дозволити АТ «Українська залізниця» на перехідний період (2021 – 2023 рр.) здійснювати витрати по договорам (строком до 3-х років) на закупівлю продукції, із складним технологічним циклом створення та виробництва.

• Розробка проєкту програми «Відновлення транзитного потенціалу України», яка буде спрямована на вирішення основних груп проблем, що перешкоджають залученню транзиту вантажів територією України, насамперед: тарифних, митних, логістичних та «відновлення втрачених зв'язків» через припинення взаємодії в рамках Пан'європейських транспортних коридорів.

• Провести роботу щодо продовження реалізації експериментального проекту з допуску приватних локомотивів до роботи окремими маршрутами на залізничних коліях загального користування, який впроваджується відповідно до Постанови КМУ №1043 "Про реалізацію експериментального проєкту щодо допуску приватних локомотивів до роботи окремими маршрутами на залізничних коліях загального користування"та "Тимчасового положення про порядок допуску приватних локомотивів до роботи окремими маршрутами на залізничних коліях загального користування", затвердженого Мінінфраструктури, так як досі було підписано лише необхідну документацію, а період експерименту закінчується вже в цьому році, що унеможливлює проведення хоч якогось оцінювання та визначення результативності даного проекту.

• Вирішити питання щодо вітчизняного виробництва та ремонту рухомого складу залізничного транспорту на потужностях українських транспортних машинобудівних заводів (вагонобудівні та вагоноремонтні заводи України) в рамках державних цільових програм та державного замовлення рухомого складу для залізничного транспорту України (акцент треба зробити на локалізації виробництва інноваційних машин та обладнання) в межах рамках взаємодії Сторін з питань оновлення рухомого складу, у т.ч. сприяння українським товаровиробникам у реалізації

програм з імпортозаміщення та локалізації виробництва на території України.

• Підготувати звернення до Кабінету Міністрів України в якому запропонувати змінити підхід до затвердження членів Наглядової ради АТ «Укрзалізниця», визначивши співвідношення вітчизняних і зарубіжних членів як 70:30, враховуючи негативний досвід таких призначень в галузі, що призвели до втрати неї своєї частки на ринку, а також приділяти увагу тому, щоб персональний склад Наглядової ради забезпечував підтримку національних інтересів України через роботу над розвитком вітчизняної залізниці.

• Створення Держфонду розвитку залізничного транспорту, до якого будуть спрямовуватись вивільнені кошти від вищезазначених заходів для оновлення рухомого складу та інфраструктури.Розробка на базі «Національної економічної стратегії-2030» та опублікування нової Стратегії розвитку АТ «Укрзалізниця».

з метою зміцнення фінансової спроможності АТ «УЗ» для оновлення руховомого складу Сприяння впровадженню ключових ініціатив щодо підвищення операційної діяльності Товариства:

- Скасування земельного податку на землю під залізничними коліями АТ «УЗ», що відповідає практиці європейських країн. Вивільнені кошти (близько 4 млрд грн.) направити на оновлення рухомого складу.

- Скасування сплати акцизного збору на дизельне паливо (АТ «УЗ» щорічно сплачує понад 1,7 млрд грн акциз у Дорожній фонд).

- Надання дозволу АТ «УЗ» проводити прямі закупівлі електроенергії у ДП НАЕК «Енергоатом».

АВТОБУДУВАННЯ

На сьогодні з 12 автоскладальних заводів в Україні працюють тільки сім, рівень використання виробничих потужностей становить менше 2% від створених. На внутрішньому ринку частка продукції вітчизняних заводів скоротилась більше ніж у 5 разів і не перевищує 10 відсотків. Експорт автотранспорту практично обнулився. Проте на тлі руйнації високотехнологічного виробництва на території України було відкрито десятки підприємств з виробництва за давальницькою схемою електричних кабельних мереж, тобто пучків проводів, перемикачів та іншої продукції, при виготовленні якої використовується некваліфікована дешева мануальна праця.

• Особливо актуальним для збереження галузі є

• розробка та прийняття Закону України «Про стимулювання виробництва екологічного транспорту та його складових в Україні»та Закону України «Про підтримку вітчизняного автомобілебудування шляхом створення автомобільного кластеру».

ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

• Вжиття заходів щодо реального функціонування ринку природного газу для диверсифікації продажу природного газу промисловим споживачам через повноцінне використання товарної площадки Української газової біржі.

• Створення умов для відновлення роботи рудників та створення збагачувального комплексу з виробництва калійних мінеральних добрив із застосуванням сучасних технологій на базі родовищ калійних руд у Львівській та Івано-Франківській областях (від 100 до 300 тис. тонн на рік) та збагачувального комплексу з виробництва апатитового концентрату на базі Стремигородського апатит-ільменітового родовища у Житомирській області.

• введення нульового ввізного мита на окремі види імпортної сировини та напівсировини для виробництва мінеральних добрив, які не виробляються в Україні або ж виробляються у недостатній кількості, що забезпечить формування більш конкурентних цін на мінеральні

добрива.

• Визначення фінансово-економічної доцільності використання альтернативного синтез-газу з газового вугілля та надання для реалізації проектів по створенню таких виробництв державної підтримки.

• З метою покращення якісних показників добрив забезпечення поетапного переходу на європейські та міжнародні стандарти щодо складу та методів аналізу добрив, імплементувати новий Технічний регламент ЄС по добривам (удобрювальним продуктам).

ДЕРЕВООБРОБНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

• Розробка комплексної державної Програми розвитку лісогосподарського та лісопромислового комплексу України до 2025 року;

• законодавче врегулювання питання функціонування ринку необробленої деревини, зокрема з урахуванням напрацювань учасників ринку до проекту Закону України «Про ринок деревини», створення ринкового, прозорого, недискримінаційного механізму реалізації необробленої деревини в тому числі шляхом прямих довгострокових договорів, що дасть можливість планування розвитку бізнесу у деревообробній промисловості;

• Зпровадження єдиної системи електронного обліку заготовленої деревини та доступності цієї інформації широкому колу підприємств які використовують лісосировину;

• Створення здорової конкуренції як на ринку продажу лісосировини так і на ринку реалізації продукції деревообробки шляхом відокремлення деревообробних підрозділів (цехів) з підпорядкування державних лісогосподарських підприємств, Агентства лісових ресурсів.

• Запровадження змішаної системи торгівлі деревиною (оферта, біржові торги, електронні аукціони),

ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ

Для створення рівних умов конкуренції та детінізації внутрішнього ринку легкої промисловості

• Мінекономіки, Мінфіну опрацювати та внести на розгляд КМУ питання щодо продовження дії розстрочення сплат ПДВ па обладнання та комплектуючі, які не виробляються в Україні та ввозяться підприємствами промисловості для власних виробничих потреб до 2028 року з метою планової та перспективної модернізації й технологічного оновлення потужностей підприємств

• З метою розвитку власної сировинної бази та створення сприятливих умов для ввезення імпортної сировини, матеріалів, комплектуючих і хімічних матеріалів, які в Україні не виробляються та використовуються для виробництва готової продукції з високою доданою вартістю:

- Запровадити заходи з підтримки розведення овець та ВРХ, що стимулюватимуть збільшення заготівлі вовни та шкур власного виробництва, зокрема, шляхом адресної виплати сільгоспвиробникам компенсацій (дотацій держави тощо) у залежності від обсягів і якості вовни й шкір, як це застосовувалося у попередні роки.

- Спростити процедури санітарно-ветеринарного контролю при митному оформленні шкіряної сировини, вовни та хімічних матеріалів, що ввозяться на митну територію України для переробних підприємств шкіряної, вовняної та інших підгалузей.

• У рамках боротьби із насиченням ринку контрабандними (сірими) товарами

- посилити контроль за імпортом на митниці та легалізації оборотів продажу взуття та одягу в роздрібній торгівлі,

- запровадити ефективний санітарно-гігієнічний контроль товарів «секонд-хенд» згідно з чинним законодавством.

• З метою удосконалення процедури постачання речового майна для потреб силових структур:

- Допускати до участі в держзакупівлях підприємства, що мають висновок Замовника щодо кваліфікаційних характеристик можливостей виробничого підприємства на кшталт наявності виробничих площ, технологічних потужностей, робочих та сировинних ресурсів для своєчасного якісного виконання держзамовлення.

- Вирівняти конкурентні умови участі у державних закупівлях для всіх суб'єктів господарювання, розглядаючи ціну без ПДВ при визначенні переможця.

Забезпечити процес взаємного визнання результатів оцінки відповідності європейськими ладорапторіями медичних виробів на підставі міжнародних договорів.

ГІРНИЧОДОБУВНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

• Прискорити прийняття нових редакцій «Кодексу про надра» та «Гірничого Закону України» розробка яких ведеться протягом останніх 10 років.

• КМУ вжити заходів щодо

• Запровадження електронного реєстру проходження документів, наданих до Держгеонадр для отримання спеціального дозволу

• приведення рентних платежів в залізорудній галузі до рівня, що має забезпечити виробництво конкуренто сприятливої продукції, як для виробників, так ї для її споживачів.

• Відновлення механізму отримання спеціальних дозволів на користування надрами без аукціонів для виробників кінцевої продукції

• Скасування сплати збору за продовження строку дії спеціального дозволу на користування надрами

• Встановлення та впровадження принципу «мовчазної згоди» при погодженні питання надання спеціального дозволу на користування надрами, зокрема в частині погодження місцевими радами

РОЗВИТОК МОРСЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА СУДНОПЛАВСТВА

Серед законодавчих та нормативних Актів, які потребують першочергового удосконалення та опрацювання з урахуванням нових умов, залишаються такі основні:

- «Кодекс торговельного мореплавства України»;

- Закон «Про морські порти України»;

- «Положення про систему забезпечення безпеки мореплавства в Україні;

- «Положення про капітана морського порту та службу капітана морського порту».

Пропозиції щодо модернізації законодавства у портовій галузі мають включати такі положення:

• Вдосконалення та модернізація законодавства про оренду та приватизацію державного майна з метою усунення наявних недоліків та перешкод

У січні поточного року в Парламенті України був зареєстрований законопроект № 4572 «Про внесення змін до Закону України "Про Фонд державного майна України" та інших законодавчих актів України щодо сприяння залученню інвестицій в процесі приватизації та оренди державного і комунального майна» , який, серед іншого, пропонує цілий ряд нововведень, необхідних для реформування та удосконалення процедури приватизації та оренди державного майна. Разом із тим, ряд положень даного законопроекту потребує доопрацювання для того, щоб зробити ці інструменти інвестування у державну інфраструктуру (в тому числі, портову) більш досконалими та ефективними.

• Запровадження пооб'єктної приватизації нестратегічних об'єктів портової інфраструктури При цьому якщо вести мову про приватизацію інфраструктури українських портів, то можна виділити два можливих підходи до такої приватизації:

- приватизація всього державного підприємства відповідного порту (державної стивідорної компанії) як єдиного майнового комплексу;

- пооб'єктна (потермінальна) приватизація, в рамках якої окремі термінали порту (а не весь порт в цілому) можуть виступати окремими об'єктами приватизації.

• Затвердження порядку компенсації інвестицій, які здійснюються приватними інвесторами в створення нових та модернізацію існуючих стратегічних об'єктів портової інфраструктури

• Удосконалення механізму розподілу коштів від портових зборів

• Зменшення розміру відрахувань до державного бюджету частини чистого прибутку Адміністрації морських портів України та інших державних унітарних підприємств морського транспорту

• Спрощення процедури отримання права плавання під Державним прапором України Внести зміни до законодавства України (включаючи розробку нового закону про міжнародний реєстр суден та внесення змін до ст. 32 КТМ України), спрямовані на лібералізацію процедури отримання права плавання під Державним прапором України.

• Запровадження можливості звільнення затриманих суден в обмін на гарантію Клубів страхування відповідальності судновласників (P&I Clubs). Внести зміни до Правил охорони внутрішніх морських вод (затверджені Постановою Кабінету Міністрів України №269 від 26.02.1996 р.) та/або Постанови Кабміну №484 від 03.07.1995 р. які дозволять приймати від судновласників гарантійні листи P&I клубів.

• Спрощення процедури реалізації інвестиційних проектів щодо будівництва нових та реконструкції існуючих гідротехнічних споруд в акваторіях морських портів

• Необхідність обґрунтування і науково-експертне супроводження реалізації концесійних проектів (особливо «пілотних») в Україні за участі передусім вітчизняних фахових організацій, зокрема Національної Академії наук України.

***

• Імплементувати Директиви 2000/60 (п.3 ст. 7 і ст.16) і 2009/16 (абз.9 п.2А додатку 1) *щодо заборони вільного скидання будь-яких суднових стічних вод до внутрішніх водних шляхів без обмежень на ходу (навіть за наявності очисного обладнання на борту) і обов`язковості здачі/прийняття суднових відходів у портах (терміналах) внутрішніх водних шляхів.*

• Доповнити статтю 229 Податкового кодексу про забезпечення рівних економічних умов судноплавства на внутрішніх водних шляхах через імплементацію п.f ч.1 ст.15 Директиви 2003/96/ЄС (Додаток XXVIII до Глави 4 Угоди про асоціацію) та запустити механізм компенсації суми акцизного податку на пальне для суден, що здійснюють внутрішні (каботажні) перевезення, що забезпечить інвестиційну привабливість пріоритетних галузей економіки суднобудування та судноплавства України.

• опрацювати механізми запровадження часткової компенсації вартості техніки та обладнання вітчизняного виробництва для будівництва доріг та судноплавства із одночасною частковою компенсацією відсотків за кредитами на їх придбання, зокрема:

• Імплементувати Регламенти ЄЕК №№ 3921/91 і 3577/92, відповідно до розділу 13 додатку до Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу», в частині встановлення рівного доступу до внутрішніх (каботажних) перевезень, що створить робочі місця в судноплавстві України.

• Забезпечити здешевлення логістики товаровиробникам через імплементацію досвіду ЄС в частині реалізації п.f ч.1 ст.15 Директиви 2003/96/ЄС (Додаток XXVIII до Глави 4 Угоди про асоціацію) щодо компенсації/скасування акцизу на пальне для внутрішнього судноплавства, що збільшить закупівельні ціни для товаровиробників та відродить ринки суднобудування та судноплавства України.

- Реалізувати п.105 розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1413-р в частині звільнення від портових зборів виключно суден, що здійснюють каботажні перевезення та мають максимальну осадку до 4 метрів шляхом внесення змін до Наказу МІУ №316 «Про портові збори» від 27.05.2013р. та статті 9 Закону України «Про внутрішній водний транспорт».

- Імплементувати практику ЄС в частині реалізації п.f ч.1 ст.15 Директиви 2003/96/ЄС (стаття 353, Додаток XXVIII Угоди про Асоціацію) щодо компенсації судновласнику суми сплаченого акцизного податку на пальне для суден, що здійснюють каботажні перевезення, що забезпечить створення нових робочих місць у сферах суднобудування та судноплавства України, гарантуватиме перенаправлення вантажів з доріг на воду та через здешевлення логістики вивільнить кошти товаровиробників для додаткового інвестування розвитку виробництва (Судновласники щорічно сплачують до 100 млн грн на кожні 10 млн т вантажів акцизу у Дорожній фонд).

- Запровадити стимулювання розвитку суднобудування внутрішнього водного транспорту шляхом компенсації першому власнику судна - частина вартості (до 40%) первісної вартості суден внутрішнього плавання, що побудовані в Україні та (або) частина ставки (до 70%) за банківськими кредитами і кредитами міжнародних фінансових організацій на будівництво та (або) перше придбання суден внутрішнього плавання, що побудовані в Україні

- Ініціювати обговорення питання про необхідність укладення Додаткової угоди по транспорту між Україною та ЄС або Спеціальної угоди у галузі внутрішнього водного транспорту між Україною та ЄС, в рамках Угоди про асоціацію, яка б відповідно до розділу III додатку до Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» імплементувала Регламенти ЄЕК 3921/91 і 3577/92 та, відповідно до ст.136 та додатку XXVIII до Угоди та досвід ЄС щодо реалізації п.f ч.1 ст.15 Директиви 2003/96/ЄС.

РОЗВИТОК БУДІВНИЦТВА

Серед заходів, які можуть стимулювати розвиток будівельної галузі, вбачаться такі:

• Прийняти Житловий та Містобудівний кодекси, прискорити прийняття нової редакції закону «Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду», закону «Про орендне житло», а відтак і запуск державної і місцевих програм реконструкції застарілого житлового фонду (нові можливості для залучення інвестицій і технологій, завантаження підприємств - виробників будівельних матеріалів).

• У рамках удосконалення порядку розрахунку кошторисної заробітної плати, який враховується при визначенні вартості будівництва об'єктів, запровадити прозорий механізм обчислення середнього рівня заробітної плати у галузі, що сприятиме легалізації трудових відносин у будівництві, збереженню на ринку праці кваліфікованих спеціалістів.

Водночас на законодавчому рівні забезпечити фінансування державних програм будівництва доступного житла та молодіжного кредитування в обсягах, які дозволять реально, в осяжній перспективі створити умови для вирішення соціально важливої проблеми - поліпшення житлових умов громадян України.

Запровадити договірні відносини між забудовниками, підрядними компаніями та органами місцевого самоврядування. Це, з одного боку, вирішило б питання прозорого відведення земельних ділянок, спрощення дозвільних процедур, координації взаємодії будівельників з відповідними комунальними службами тощо. У свою чергу, забудовники могли б передавати частину новоспорудженого житла місцевій владі для наступного виділення його тим категоріям громадян, які потребують соціального захисту.

Підтримати зусилля Уряду щодо забезпечення житлом учасників бойових дій, зокрема, ветеранів АТО/ООС та внутрішньо переміщених осіб з їх числа, зокрема, через механізм відповідної бюджетної програми. За офіційними даними сьогодні в Україні налічується близько 326 тисяч учасників бойових дій, зокрема, ветеранів АТО. Ще майже 1,4 млн внутрішньо переміщених осіб взято на облік. Будівельний комплекс України має достатні ресурси і виробничі потужності для виконання такої програми.

• Розробити та прийняти державну програму підтримки індустріального будівництва як одного з напрямів швидкого спорудження сучасних, якісних панельних житлових будинків. Для широкого запровадження індустріального будівництва необхідна кардинальна реконструкція та модернізація виробничої бази багатьох підприємств.

• Створити конкурентне середовище для покращення якості послуг, що надаються забудовникам організаціями-монополістами.

• Спростити процедуру передачі збудованих інженерних мереж до комунальної власності.

• У зв'язку з випадками шахрайства на ринку житлової нерухомості, діяльністю некваліфікованих будівельних організацій, розміщення споруд на ділянках, не передбачених для цього, значною кількістю недобудов та, відповідно, випадками неотримання фізичними і юридичними особами придбаних (проінвестованих) об'єктів житлової нерухомості законодавчо посилити відповідальність забудовників за невиконання своїх договірних зобов'язань перед інвесторами. Передбачити ведення Реєстру забудовників.

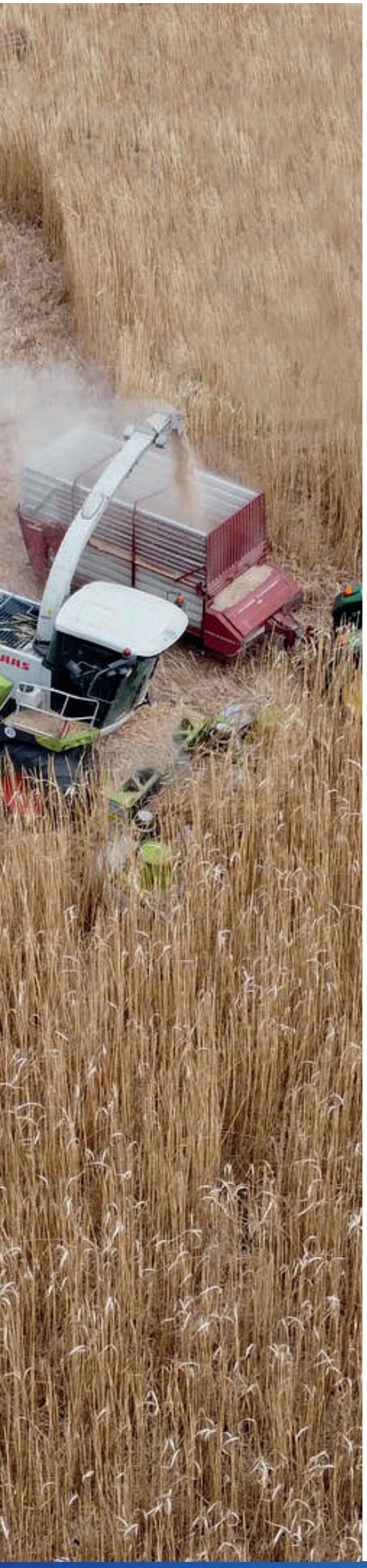

АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС

Аграрний сектор зараз є важливим рушієм розвитку економіки України. Зокрема дохід від експорту сільськогосподарської продукції у 2020 році склав 22,2 мільярдів доларів США, при цьому частка аграрної продукції у загальному експорті країни склала понад 45,1%. В товарообігу виключно агропродукції між Україною та ЄС також спостерігається скорочення в **2020** році до **$ 9,79** млн в порівнянні з минулим роком, але якщо порівнювати з **2017** роком, коли обсяг був на рівні **$ 7,66** млрд, то товарообіг зріс на **28%.**

У 2020 році Україна виробляє у 4 рази менше молока, ніж на початку 2000-х. З **2018** року імпорт молочних продуктів зріс на **278%**, тоді як об'єми продажу закордон постійно скорочуються. З **2019** року експорт зменшився на **20%**, а за окремими позиціями – критично. Так, експорт сухого незбираного молока зменшився на **74%**, вершкового масла на **45%**, молочного жиру на **49%**.

Ситуація з використанням Україною безмитних квот на експорт окремих агропродовольчих товарів хоча й покращується, але досить повільно. За час дії зони вільної торгівлі Україні вдалося з 2017 року отримати додаткові преференційні квоти на мед, виноградний сік, оброблені томати, та ряд продуктів рослинництва.

Сучасна модель функціонування сільськогосподарського виробництва не спроможна забезпечити вирішення соціально-економічних проблем села, реалізувати повною мірою той потужний природно-ресурсний потенціал, яким володіє галузь.

Подальша адаптація господарської діяльності в сільському господарстві до європейських та світових умов вимагає реалізації завдань за такими пріоритетними напрямами:

• прискорення процесу впровадження європейських та міжнародних стандартів безпеки та якості продуктів харчування (HACCP, ISO, EN, Кодексу Аліментаріус) у сфері агропромислового виробництва;

• повноцінна реалізація та яксіне ресурсне забезпечення розвитку сімейних фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації, що має стимулювати розвиток дрібнотоварного сільськогосподарського виробництва;

• відновлення розвитку племінного свинарства, питання здешевлення вартості ветеринарних досліджень племінних тварин при їх продажу, дерегуляцію, розбудову експортних каналів тощо;

• надання державної підтримки для здешевлення страхових

платежів, затвердження переліку сільськогосподарської продукції, яка підлягає страхуванню, переліку сільськогосподарських страхових ризиків і об'єктів страхування;

• забезпечення розвитку об'єктів інфраструктури зберігання і транспортування сільськогосподарської продукції (заготівельних пунктів, зерносховищ, елеваторів, логістичних центрів тощо) завдяки запровадженню принципу «єдиного вікна» для пришвидшення проходження дозвільних процедур.

• лібералізація низки дозвільних процедур, пов'язаних із реєстрацією договорів агролізингу, регулювання факторингових операцій, оподаткування доходів сільськогосподарських кооперативів, оформленням сезонних працівників, реєстрацією сільськогосподарської техніки, ліцензуванням виробництва електроенергії для власних потреб тощо, що дозволить стимулювати диверсифікацію експорту аграрної продукції за рахунок розвитку прикордонної торгівлі сільськогосподарською продукцією.

Розробка проекту змін до законодавства, спрямованих на боротьбу з «чорним» та "сірим" ринком зерна

Протидія фальсифікату молочних продуктів, **Створення реєстрів фальсифікаторів та протидія підробкам**

Врегулювання на законодавчому рівні переліку суб'єктів господарювання (за визначеними критеріями ступенів ризику) окремих питань перевірки по окремим критеріям

- Запровадження критеріїв та механізму інспектування і контролю за санітарним законодавством у сфері карантину рослин до збору врожаю.

• Розвиток державно-приватного партнерства для модернізації систем зрошення земель

Відкриття нових експортних ринків;

* * *

ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ

- стимулювання розвитку перспективних секторів харчової промисловості через запровадження спеціальних податкових режимів і забезпечення пільгових умов доступу до виробничої інфраструктури в межах індустріальних парків, регіональних і виробничих кластерів, технологічних платформ тощо;

- гармонізація українських стандартів відповідно до міжнародних вимог безпеки та якості продукції харчової промисловості, впровадження на підприємствах харчової промисловості міжнародних систем управління безпекою харчових продуктів, що повинно бути підтверджено одним з міжнародних сертифікатів на системи менеджменту безпеки харчових продуктів: FSSC 22000, IFS, BRC, GlobalGAP, SQF;

- розроблення заходів стимулювання попиту (зменшення доходів споживачів не просто обмежує обсяги споживання, а призводить до переорієнтації попиту на користь товарів зі значним вмістом дешевих замінників сировини тваринного і рослинного походження, значним вмістом консервантів, штучних ароматизаторів, барвників та інших домішок, що потрапляють на наш ринок переважно з імпортом;

- ліквідація прихованого імпорту промислових харчових продуктів через запровадження спеціального маркування для продукції, що вироблена в Україні з української ж сировини.

- Сприяння цифровій трансформації державного контролю за виробництвом, обігом та збутом спирту в Україні.

- Створення сприятливих умов для розвитку ринку спирту етилового із урахуванням законодавства ЄС і європейського досвіду, вдосконалення акцизної політики із

врахуванням платоспроможності населення та потреб в імпортозаміщенні.

- Стимулювання поступового розвитку ринку біоетанолу (біопалива) шляхом встановлення чітко визначеного порядку його виробництва і реалізації, поетапного збільшення обов'язкової частки біоетанолу (біопалива) у загальному споживанні призначеного для транспортної сфери палива.

ВРЕГУЛЮВАННЯ ТАРИФІВ НА ПРИРОДНИЙ ГАЗ

Середня ціна на газ в Україні в січні була вище, ніж 9,6 гривень. (від 6,99 до 10,8 гривні). Кабмін вирішив поновити державне регулювання цін на газ і 18 січня затвердив граничну ціну за кубометр газу - 6,99 грн, що буде чинною з 1 лютого до 31 березня.

Такий крок є вимушеним, але чергове застосування ситуативного тимчасового регулювання знов актуалізує проблему ефективності адміністративного вручання у ринкові процеси за умов ігнорування комплексного підходу, економічної обґрунтованості, прозорості прийнятих антикризових рішень та прогнозування їх майбутніх наслідків на виробничі процеси, стан суспільної стабільності тощо. **Очевидно, що темпи зростання цін і тарифів не повинні перевищувати зростання реальних доходів, платоспроможності громадян, адже цим порушуються базові закони економіки, створюються підстави для нарощування неплатежів, акумулюються дисбаланси у взаємних розрахунках економічних суб'єктів, погіршується якість надання послуг.** Особливо це небезпечно в період вже тривалого карантину та інших обмежувальних заходів в Україні, за час якого тисячі малих підприємців втратили джерела доходів, а чимало українців - роботу чи повноцінні виплати.

Крім цих дисбалансів, існує проблема невідповідності вартості реального життя і тих показників які закладені в бюджеті.

За даними Міністерства соціальної політики України, орієнтовний фактичний розмір прожиткового мінімуму у цінах грудня 2020 року у розрахунку на місяць на одну особу становив **3 968 грн** (з урахуванням суми обов'язкових платежів – **4 546 грн**), для дітей віком до 6 років – 3 715 грн, для дітей віком від 6 до 18 років – 4 561 грн, для працездатних осіб – 4 116 грн (з урахуванням суми обов'язкових платежів – 5 113 грн), для осіб, які втратили працездатність, – 3 370 гривень. При цьому прожитковий мінімум в середньому на одну особу в місяць, склав **2 189 грн**, у т.ч. для працездатних осіб - **2 270 грн.**

За даними 1 півріччя 2020 року спостерігається суттєве збільшення показників бідності за основними абсолютними критеріями. Так, рівень бідності за витратами нижче фактичного прожиткового мінімуму збільшився з 40,9% у 1 півріччі до 51,0% у 2-му півріччі, а за доходами нижче фактичного прожиткового мінімуму – з 25,5% до 28,3 відсотка. Рівень абсолютної бідності, розрахованої на основі законодавчо встановленого розміру прожиткового мінімуму, збільшився і склав 2,1% проти 1,8% за 1 півріччя 2019 року.

На кінець лютого 2021р заборгованість населення зі сплати за постачання та розподіл природного газу становила 34,2 млрд.грн, при цьому загальна заборгованість населення по оплаті послуг ЖКГ вже перевищила 70 млрд.грн (без електроенергії).

У боржниках - понад 2,3 мільйона осіб. Зі зростанням тарифів і цін ця ситуація ще більш поглиблюється, що зумовить проблеми в житлово-комунальній сфері та її трудових колективах, негативно влине на економічну і соціально-політичну стабільність.

Вочевидь, ситуація потребує використання інструментів реагування не лише ситуативного змісту. Фактичне мова має йти про антикризове регулювання тарифів з боку держави, цей процес за спільної участі Уряду та Верховної Ради має забезпечити комплексне розв'язання даного питання на середньострокову перспективу, в основі якого мають бути покладені як відправні координати стан платоспроможності внутрішнього ринку та реальна

вартість його закупівлі/видобутку/генерації за умов обмеження монополізму у галузі.

Так, в Україні є власний видобуток газу, обсяги якого, зокрема у "Укргазвидобування" у 2019 році скоротились на 3,8% - до 14,9 млрд куб. (загалом видобуток добування сирої нафти та природного газу за підсумками 2020 року у порівнянні із 2019 скоротився на 2,0%). Тому при формуванні ціни необхідно спочатку обрахувати облік власних ресурсів блакитного палива і їх ефективного використання, запасів у газових сховищах (врахувавши фактор ціни закупівлі газу влітку 2020 року) та здійснити повноцінний аудит Нафтогазу.

Аналогічні розрахунки потрібні і в секторі забезпечення промисловості і населення електроенергією. Із урахуванням того факту, що власна атомна енергетика може давати 47 -50% всієї необхідної генерації і не бути заручником у розв'язанні проблеми балансування енергетичного ринку внаслідок стимулювання розвитку зеленої енергетики без врахування наявної структури вітчизняної галузі.

Зважаючи на те, що на ринку газу існує цілий комплекс проблем, так само комплексними мають бути заходи щодо їх вирішення. Зокрема, йдеться про вирішення проблеми заборгованості теплогенеруючих компаній та встановлення економічно обґрунтованих тарифів на послуги з постачання тепла і гарячої води. Для демонополізації ринку газу та реалізації права споживачів на вільний вибір постачальника вирішальним кроком має стати повноцінне розмежування функцій розподілу і постачання газу (тобто розірвання зв'язку між облгазами та газзбутами, що пов'язані одним бенефіціарним власником). З метою забезпечення конкуренції необхідно забезпечити розкриття абонентської бази споживачів природного газу для усіх постачальників. Встановлення зазначених тарифів має бути ув'язане із забезпеченням модернізації газорозподільних мереж, що неможливо без проведення детальної інвентаризації та паспортизації газорозподільних мереж, а також створення реєстру мереж, що перебувають у державній власності.

Вищезазначені техніко-економічні розрахунки та аргументи повинні бути задіяні в діалозі Уряду з міжнародними партнерами (МВФ, ЄС, СБ тощо).

Довідково: Поглиблення проблеми бідності є однією з головних загроз національної безпеки України: втрата кваліфікованого трудового потенціалу, демографічна криза (у 2020 р. в Україні на 100 смертей 48 живонароджених, втрата природної чисельності - 314,1тис осіб). За даними ВООЗ, Україна входить в п'ятірку держав світу з найбільшими темпами скорочення природної чисельності населення.

СПРИЯННЯ ЕКСПОРТУ

• Законодавче, нормативне та ресурсне забезпечення запуску діяльності Експортно-кредитного агентства: прискорити початок діяльності ЕКА, збільшити державне фінансування агентства для страхування та кредитування експортних контрактів. Зокрема, забезпечити докапіталізацію ПрАТ «ЕКА», встановлення в рамках державних цільових програм лімітів експортних видатків, в тому числі для надання міжурядових кредитів закордонним країнам для реалізації експортних товарів й послуг з України, лімітів суверенних гарантій для статутних операцій ЕКА.

• Внести відповідні зміни до нормативних актів (НБУ) щодо прийняття українськими комерційними банками страхового полісу ПрАТ «ЕКА» у якості достатнього забезпечення під час проведення ними активних банківських операцій за експортними контрактами;

• Забезпечення фінансування з Державного бюджету для часткової або повної оплати виставкових площ для підприємств-експортерів у країнах перспективного експорту.

• Прискорити утворення торгових представництв у складі закордонних дипломатичних установ, особливо в країнах традиційного співробітництва та перспективного експорту.

З огляду на незадовільний хід виконання Експортної стратегії (Стратегії), ухваленої постановою КМУ 27 грудня 2017 року, внести зміни й доповнення до цього документа:

- визначити безперервність процесу планування та моніторингу виконання Стратегії на 5-річні періоди та встановити чіткі цілі, (наприклад, у перші п’ять років вийти на стабільно на позитивне сальдо торгового та балансу послуг);

- встановити щоквартальний, щопівріччний та річний моніторинг динаміки Індексу Умов Торгівлі (ІУТ), як співвідношення усередненого індексу цін на експортні товари за певний період та індексу цін на імпорт;

- запровадити індекс покриття експортом імпорту, що надасть можливість обрати пріоритетні механізми державної підтримки на галузі з високою доданою вартістю;

- здійснити всі процедури, передбачені Законом “Про міжнародні договори”, для приєднання України до Рамкової Домовленності 1978 року про Офіційно Підтримані Експортні Кредити (Консенсус ОЕСР), з 5-ма Індустріальними Додатками. Як виняток, Конвенція СОТ встановила, що якщо держава-учасниця приєдналася до Рамкової Домовленності 1978 року про Офіційно Підтримані Експортні Кредити (Консенсус ОЕСР), підтримка держави власним експортерам, надана через ЕКА, не вважатиметься субсидією а відтак захищатиме наших товаровиробників- експортерів від санкцій, передбачених Конвенцією СОТ 1993 “Agreement on Subsidies and Countervailing Measures”.

ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ ТА ГАРМОНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ ЩОДО ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Швидкість адаптації до цифрової трансформації, рівень використання широкосмугового Інтернету, хмарних сервісів, сучасних технологій та систем, включеність в електронну торгівлю організацій підприємницького сектора, забезпечення населення електронними послугами в Україні мають суттєве відставання від розвинутих держав.

Гальмування гармонізаційних процесів щодо розвитку інформаційного суспільства в Україні, зумовлених підписанням Україною Угода про Асоціацію з ЄС, не дають повноцінної можливості досягти в Україні орієнтирів розвитку, визначених ініціативою «Цифровий порядок денний для Європи» в рамках європейської стратегії економічного розвитку «Європа 2020: стратегія розумного, сталого і всеосяжного зростання».

Такі напрями як: єдиний цифровий ринок; інтероперабельність та стандарти; довіра та безпека; швидкий та надшвидкий доступ до Інтернету; дослідження та інновації; посилення цифрової освіти, навичок та інклюзії; нарощування переваг використання ІКТ для європейського суспільства, досі не стали в повній мірі пріоритетами в Україні.

А такі пріоритети стратегічного розвитку України, як захист прав, свобод і безпеки громадян в інформаційній сфері, відмова від ідей тотального інформаційного контролю, досі не знаходять свого місця в нормотворчої діяльності органів законодавчої та виконавчої влади.

Імплементація норм та положень європейського Кодексу електронних комунікацій та приведення до вимог Конституції України діяльності органу, що здійснює регулювання у галузі зв'язку безпідставно затягується.

Основними чинниками погіршення ситуації залишаються:

- не спроможність органів влади створити єдину державну політику для виконання прийнятих Україною зобов'язань, зокрема, щодо економічного зростання держави та подальшого розвитку інформаційного суспільства в Україні;

- гальмування питань імплементації законодавства ЄС щодо електронних комунікацій, Конвенції про кіберзлочинність, перехоплення інформації тощо;

- відновлення практик тиску правоохоронних органів на ІТ-бізнес та ЗМІ, обшуки та вилучення обладнання, вжиття невиправданих обмежувальних заходів, що призводять до блокування діяльності українських ІТ та телекомпаній, продовження масового відтоку фахівців й вивід капіталів та ресурсів закордон;

- не виконання органами місцевого самоврядування, комунальними підприємствами та ОСББ вимог законодавства щодо доступу до

інфраструктури та підключення жилих будинків усіх форм власності до всесвітньої інформаційної мережі Інтернет;

- негативний баланс інвестиційної діяльності в галузі зв'язку та продовження спроб посилення монополізації ринку, що призводить до зловживань та дискримінації по відношенню до суб'єктів малого та середнього підприємництва, пов'язані з продовженням діяльності неконституційного органу, що здійснює регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (НКРЗІ);

- намагання законодавчого впровадження регулювання висококонкурентного ринку доступу до Інтернету шляхом включення ШПД до універсальних послуг.

Пропонується вжити таких заходів:

ІТ-галузь та електронні комунікації

• завершити процедуру імплементації європейського Кодексу електронних комунікацій з урахуванням національних інтересів України та усталених практик шляхом прийняття відповідного законодавства;

• розробити та прийняти Закон про орган, що здійснює регулювання в галузі зв'язку, який відповідатиме вимогам Конституції України;

• заборонити прийняття законів (норм та положень законів), направлених на впровадження подвійної реєстрації (ліцензування) у різних сферах застосування для операторів/провайдерів телекомунікацій (постачальників послуг/мереж електронних комунікацій);

• прийняти зміни та доповнення до Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж», направлені на знищення лазівок обходу норм й положень Закону та корупційних механізмів;

• встановити реальну відповідальність (матеріальну, адміністративну, кримінальну) за неправомірні дії правоохоронних органів під час здійснення досудового розслідування, а також кримінальну та матеріальну відповідальність для посадовців органів державної влади та місцевого самоврядування всіх рівнів за нанесення шкоди підприємницьким структурам;

• прискорити прийняття Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо посилення відповідальності за умисне пошкодження, руйнування, викрадення телекомунікаційної мережі), що призводить до виникнення загроз надійності їх функціонування, знищення критичної інфраструктури держави та порушення системи управління, зокрема в зоні проведення операції Об'єднаних сил;

• продовжити заходи для створення належних умов для запровадження єдиного цифрового ринку;

• завершити виконання заходів щодо:

- розбудови національної ефірної цифрової мережі телевізійного мовлення стандарту DVB-T та DVB-T2;

- вивільнення смуг частот цифрового дивіденду для розгортання LTE-мереж зв'язку;

- запровадження технологій бездротової передачі цифрової інформації за допомогою електромагнітних хвиль радіодіапазону (цифрове радіо) у форматах DAB, DAB+, DRM.

У сфері кібербезпеки:

- завершити розробку Стратегії кібербезпеки України та підготовку Плану дій з її імплементації;

- прийняти зміни до законодавства для приведення діяльності Національного центру оперативно-технічного управління мережами телекомунікацій України в інтересах оборони України;

- створити єдину систему реагування на кіберзагрози та налагодити взаємодію між всіма ситуаційними центрами та центрами кіберзахисту в незалежності від структури (комерційний/державний);

- створити належну навчальну базу спеціалістів у галузі кібербезпеки та забезпечити підготовку висококваліфікованими фахівцями з питань кібер- та інформаційної безпеки у закладах освіти.

РОЗВИТОК ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Враховуючи критичний стан роботи із впровадження заходів енергозбереження пропонується:

• Розповсюдити програму компенсації затрат на термомодернізацію на будь-які джерела фінансування, а не тільки за рахунок кредитування з мотивацією не лише на придбання обладнання, матеріалів, а на кінцевий досягнутий ефект. Доцільно розглянути можливість використання механізму цільових державних, регіональних, місцевих або власних фондів, з яких здійснюються грантова підтримка заходів з енергомодернізації (Італія, Іспанія, Норвегія, Велика Британія, США, Японія тощо); податкові пільги (США, Німеччина, Південна Корея, Велика Британія, Японія, Канада) та податкові санкції (Китай).

• Підготувати банк проектів та рекомендацій з енергоефективності для населення та малого і середнього бізнесу (одночасно, тому що саме підприємці й будуть реалізувати відповідні потреби домогосподарств).

• Провести якісний енергоаудит житлових приміщень, що має на меті надання допомоги у переобладнанні будівель з прорахуванням на коротку, середню і довгострокову перспективу, з проведення термомодернізації житла, оптимізації систем водопостачання та водовідводу, вибору одного чи кількох джерел енергопостачання (з можливістю чергування їх використання в залежності від сезону та тарифів), з виробництвом енергії на місцях (сонячні батареї, інші пристрої невеликого розміру), з вичерпаним переходом на енергоекономне обладнання (починаючи від діодних світильників, побутової техніки, завершуючи енергоефективним виробничим обладнанням).

• Забезпечити широкомасштабне впровадження автоматизованих індивідуальних теплових пунктів, які дозволяють при розподілі теплової енергії гнучко реагувати на зміну погодних умов. Модернізація систем енергозабезпечення об’єктів ЖКГ може бути пов’язана також із розробкою і впровадженням гібридних систем електротеплозабезпечення багатоповерхових будинків.

• Запровадити реальні економічні стимули для досконалих товаровиробників і надавачів послуг, які запровадили енерго- і ресурсозберігаючі технології, маловідходні, безвідходні та екологічно безпечні технологічні процеси, що забезпечили їм підвищення продуктивності виробництва та випуск продукції з поліпшеними характеристиками.

• Створтити умови для енергетичної утилізації побутових відходів в Україні, що потребує опрацювання комплексу

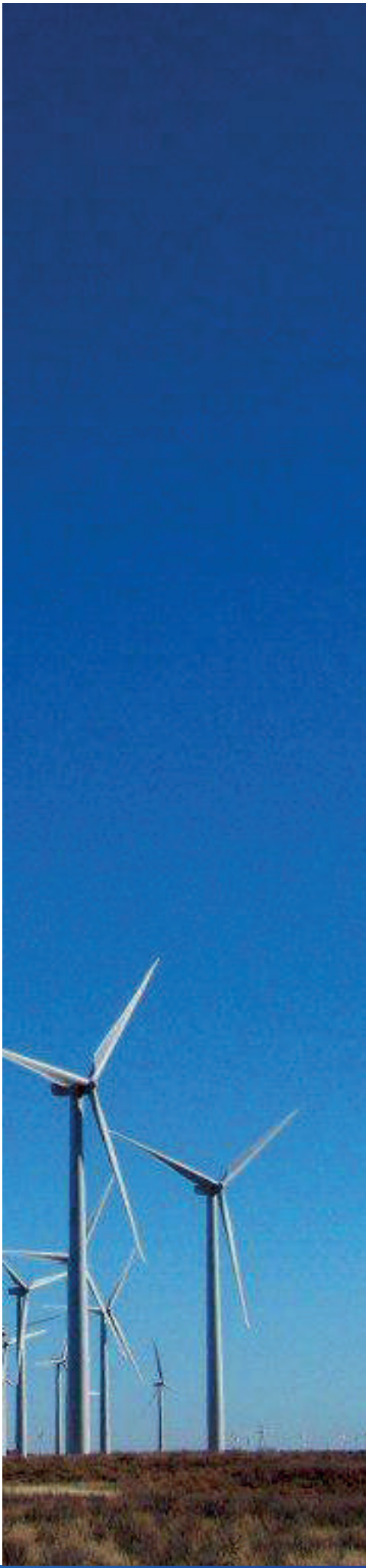

законодавчих змін (складові тарифу на переробку побутових відходів, визначення як джерела енергії палива, виготовленого у результаті переробки твердих побутових відходів, дотримання екологічних стандартів підприємств з енергетичної утилізації відходів, стимули для приватних капіталовкладень вітчизняним бізнесом тощо).

ЗВАЖЕНА КЛІМАТИЧНА ПОЛІТИКА

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів пропонує затвердити скориговану модель Другого Національно визначеного внеску (НВВ2) до Паризької угоди із зобов'язанням України до 2030 року скоротити викиди CO2 на рівні 35% від 1990 року.

Поділяючи підходи, зорієнтовані на збереження довкілля та протидію змінам клімату,ділова спільнота вважає проектні розрахунки як надто амбітні та неспівставні із потребами, перспективами та можливостями для модернізації виробництва.

Натомість такі зобов'язання можуть поставити нашу державу у неприйнятні конкурентні умови з ринком ЄС, зважаючи і на економічні загрози від запровадження в майбутньому ЄС так званого карбонового тарифу (CBAM) в рамках Європейського зеленого курсу, які призведуть до значних втрат українських експортерів.

Вважаємо за потрібне провести додаткові розрахунки детально прорахувати на галузевих рівнях та змоделювати такий НВВ-2, який би зберігав спрямування України щодо досягнення цілей циркулярної і зеленої економіки, але й водночас надавав перспективне бачення українському бізнесу, які стимули стануть можливими для залучення зелених інвестицій, йдеться передусім про обґрунтованість темпів зростання ВВП для обрахунку модельних сценаріїв обсягів викидів парникових газів.

З огляду на те, що згідно чинного законодавства, системи моніторингу, звітності та верифікації парникових газів в Україні не існує, фактичним індикатором досягнення мети зі зменшення викидів парникових газів будуть саме витрачені кошти, що в умовах невизначеності походження фінансових ресурсів для реалізації кліматичних цілей держави (проект розпорядження Кабінету Міністрів України визначає необхідну суму у розмірі 102 млрд. євро до 2030 рок, що не є остаточною) призведе до перекладення витрат на вітчизняний бізнес та негативних соціально-політичних наслідків підвищення тарифів на енергоресурси та надійності енергосистеми внаслідок реалізації заявлених кліматичних зобов'язань Україною.

ЗМІЦНЕННЯ ПОЗИЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ У ТОРГІВЛІ З ЄВРОСОЮЗОМ

Стратегія Європейського зеленого курсу передбачає запровадження в 2021 році механізму вуглецевого коригування імпорту (CBAM -carbon border adjustment mechanism) як фіскального інструменту, покликаного зменшити проникнення на ринки ЄС товарів, виробництво яких супроводжувалось значними викидами вуглецю (carbon leakage).

Наприкінці липня 2020 року Єврокомісія розпочала процес публічних консультацій щодо цього механізму, які триватимуть до жовтня 2020 року, разом із консультаціями щодо перегляду Директиви Ради 2003/96/ЄС про реструктуризацію системи Співтовариства з оподаткування енергоносіїв та електроенергії.

З усіх зазначених у Стратегії ініціатив ЄС, найважливішим для України є саме механізм вуглецевого коригування імпорту, адже він потенційно впливає на український експорт чорних металів до ЄС, який у 2019 році становив 3,145 млрд дол., або 15,2% від загального обсягу експорту України до ЄС.

Углеродоемкость української сталевої продукції на 47% вище, ніж європейської. Тому, вітчизняні компанії будуть нести більш високі витрати на ринку ЄС, ніж місцеві конкуренти. При цьому, процес декарбонізації в ЄС активно фінансується на державному рівні. В Україні поки відсутня системна екологічна політика. Також, фінансові можливості України поступаються ЄС.

Ухвалення рішення по CBAM без урахування інтересів України, призведе до додаткових витрат українських експортерів і погіршення конкурентоспроможності їх продукції.

Певний вплив на відносини України та ЄС можуть матимуть зміни в політиці конкуренції та введення жорсткішого моніторингу прямих іноземних інвестицій. Хоча українські компанії наразі навряд чі спроможні здійснювати значні прямі іноземні інвестиції в країни ЄС, низка заходів з надання державної допомоги стратегічним секторам економіки (сільському господарству, металургії, вугільній промисловості) може суперечити новим правилам і, більше того, не відповідати міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері регулювання державної допомоги

Окрім цього, під час перегляду Угоди про асоціацію з ЄС, українська сторона могла б наполягати на відображенні в Угоді 5-ти річного пільгового періоду для України до моменту відкриття вільного доступу компаній з ЄС до ринку публічних закупівель України, починаючи з дати введення в дію нової редакції Угоди про асоціацію, на прикладі досвіду Балканських країн щодо використання 5-ти річного пільгового періоду для національних замовників у процедурах державних закупівель, що відображено в їх Угодах про стабілізацію та асоціацію з ЄС.

У разі погодження Україною такого положення, встановити також графік їх поетапного скорочення на користь недискримінаційного доступу європейських компаній з остаточною ліквідацією таких інтервенцій протягом визначеного періоду часу.

З метою поглиблення співпраці між Україною та ЄС необхідно заручитися підтримкою від ЄС для реалізації наступних заходів:

• Укладання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА) у пріоритних секторах промислвовсті та її подальше поширення на інші сектори промисловості;

• Розроблення загального національного термінологічного документу з урахуванням усіх сфер економіки з актуалізацією термінології згідно європейських нормативних документів та створення єдиної електронно-інформаційної бази нормативних документів.

• Забезпечення фінансування участі представників національних технічних комітетів стандартизації у міжнародних та європейських організаціях зі стандартизації

• використання в переговорному процесі можливостей Спеціальних та диференціальних положень СОТ, зважаючи на необхідність економічного розвитку та виходу із кризового стану, що є вкрай важливим в контексті протидії негативним наслідкам епідеміологічної та економічної ситуації 2020-2021 рр. в Україні.

Заслуговуть на увагу пропозиції до уряду низки промислових асоціацій та потужних підприємств щодо необхідності ініціювання переговорів з європейською стороною стосовно

- розширення доступу українських підприємств для участі в державних закупках Євросоюзу;

- збільшення квот на безмитну поставку сільськогосподарської продукції на європейський ринок в рамках спільної аграрної політики між Україною та Європейським Союзом;

- дострокової лібералізації імпортних мит ЄС на автомобілі, вироблені в Україні;

- вдосконалення та конкретизації умов визначення походження деталей та комплектуючих виробів, що використовуються при виробництві складної техніки;

- запровадження спільного контролю у пунктах пропуску на кордонах з ЄС та активізація переговорного процесу з компетентними органами іноземних країн щодо забезпечення українських автоперевізників необхідною кількістю дозволів на проїзд територією іноземних держав.

У сфері забезпечення транзитного потенціалу України заслуговують на уваги такі пропозиції:

Ініціювати обговорення питання про необхідність укладення Додаткової угоди по транспорту між Україною та ЄС або Спеціальних угод у галузі залізничного та автомобільного транспорту між Україною та ЄС, в рамках Угоди про асоціацію, які б враховували особливості сучасного стану залізничного та автомобільного транспорту (та мали на меті лібералізацію перевезень), що можливо зробити відповідно до Ст. 136 Угоди.

- Вирішити питання відсутності рішення щодо терміну імплементації статей 13, 16, 17 Регламенту (ЄС) № 1371/2007 Європейського парламенту і ради від 23 жовтня 2007 року про права та обов'язки пасажирів залізничного транспорту (додаток XXXII до глави 7 «Транспорт» розділу 5 «Економічна і галузева співпраця») та можливостей відтермінування впровадження інших директив і регламентів, враховуючи, що термін імплементації Директив та Регламентів в залізничну галузь, передбачений Угодою – 8 років з дати набрання чинності, тобто у минулому 2020 р., тоді як відсоток виконання Угоди в залізничній галузі є одним з найнижчих і оцінка ЄС по виконанні Угоди, згідно звіту, є аналогічною.

Провести роботу щодо визначення потенційних можливостей та етапів реалізації проектів в сфері залізничного транспорту, включених до Індикативного інвестиційного плану дій щодо TEN-T та використання фінансових ресурсів передбачених фондом технічної допомоги, зважаючи на визнання Радою ЄС стратегічного значення формату «Східне партнерство» після 2020 року.

ДОГОВІР ПРО СПІВРОБІТНИЦТВО

між Всеукраїнською громадською організацією «Український союз промисловців і підприємців» та Акціонерним товариством «АЛЬФА-БАНК»

м. Київ 03 грудня 2020 року

Всеукраїнська громадська організація «Український союз промисловців і підприємців» (далі - УСПП), в особі Президента Кінаха Анатолія Кириловича, який діє на підставі Статуту, з однієї Сторони, та

Акціонерне товариство «АЛЬФА-БАНК» (далі - Банк), в особі Президента, члена Правління Луканова Олександра Костянтиновича, який діє на підставі Статуту, з другої Сторони, разом надалі – Сторони, уклали цей Договір про співробітництво (далі – Договір) про таке:

1. ПРЕДМЕТ ТА ЗАВДАННЯ

1.1. Сторони в межах своїх статутних завдань та в порядку, визначеному чинним законодавством України, здійснюють співробітництво з метою створення сприятливих економічних умов для стабільного функціонування та розвитку Банку і членів УСПП, пожвавлення їх підприємницької діяльності шляхом залучення інвестицій.

1.2. Завданнями цього Договору є:

- сприяння встановленню сталих економічних зв'язків суб'єктами зовнішньоекономічних відносин із іноземними суб'єктами господарювання;
- сприяння виконанню державних програм з розвитку експорту та підвищення конкурентоспроможності суб'єктів зовнішньоекономічних відносин на міжнародних ринках;
- сприяння залученню суб'єктами зовнішньоекономічних відносин коштів на міжнародних фінансових ринках;
- сприяння залученню зовнішніх і внутрішніх кредитних ресурсів та інвестицій в економіку України, насамперед у її експортноорієнтовані та інноваційні галузі;
- опрацювання надання кредитно-фінансової підтримки українським підприємствам, у тому числі суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності з метою просування товарів вітчизняного виробництва на зарубіжні ринки;
- спільне впровадження державної та місцевих (область, район, місто) програм підвищення енергоефективності ОСББ/ЖБК, населення та підприємств із залученням коштів державного бюджету та міжнародної технічної допомоги;
- вироблення ефективних механізмів фінансово-кредитного забезпечення сектору малого і середнього бізнесу;
- реалізація інших заходів, спрямованих на забезпечення ефективної взаємодії та плідного співробітництва в різних сферах діяльності Сторін.

1.3. Сторони прагнуть будувати свої відносини на принципах взаємовигідного партнерства.

1.4. Конкретні форми співробітництва Сторін визначаються цим Договором та додатковими угодами до нього.

2. НАПРЯМКИ СПІВРОБІТНИЦТВА СТОРІН

2.1. На виконання предмету цього Договору Сторони домовились співпрацювати при реалізації проектів, що становитимуть для них спільний інтерес, у тому числі проектів, що сприятимуть впровадженню інноваційних та енергозберігаючих технологій.

2.2. Відбір проектів, які становлять спільний інтерес та можуть бути предметом співпраці Сторін, здійснюється Робочою групою, яка формується із представників Банку та УСПП на паритетних засадах.

Рішення Робочої групи носять рекомендаційний характер та мають бути затверджені повноважними представниками Сторін.

Положення про робочу групу, Регламент роботи та її склад затверджується Сторонами окремо.

2.3. Банк здійснює розгляд та аналіз запропонованих Робочою групою проектів з метою визначення можливості їх фінансування в порядку, визначеному внутрішніми правилами Банку.

3. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

3.1. При здійсненні співробітництва Сторони, у відповідності з цим Договором, вирішили:

- здійснювати постійний обмін наявною у їх розпорядженні інформацією з питань, що становлять спільний інтерес, у тому числі інформацією, що сприяє впровадженню інноваційних та енергозберігаючих технологій, за винятком інформації, яка становить державну, банківську або комерційну таємницю;
- проводити спільні консультації, встановлювати необхідні зв'язки з третіми особами та інформувати один одного про результати цих контактів;
- за спільною згодою залучати до виконання цього Договору треті сторони;
- здійснювати фінансування погоджених належним чином проектів Сторін на підставі окремо укладених договорів.

3.2. Сторони зобов'язуються виконувати належним чином зобов'язання, взяті відповідно до цього Договору.

4. КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ

4.1. Інформація, яку одна із Сторін отримала від іншої Сторони може передаватися третім особам виключно за умови отримання попереднього письмового погодження власника такої інформації. Кожна зі Сторін Договору зобов'язується забезпечувати умови конфіденційності і виключення можливості заподіяння кожною зі Сторін іншій Стороні будь-якої шкоди своїми діями.

5. СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ

5.1. Цей Договір набуває чинності з моменту її підписання Сторонами і діє протягом трьох років до 03 грудня 2023 року.

5.2. Строк дії Договору автоматично подовжується на наступний трирічний термін, якщо жодна із Сторін за місяць до закінчення терміну дії договору не повідомить письмово іншу Сторону про припинення дії Договору.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Цей Договір укладено українською мовою у двох примірниках, які мають однакову юридичну силу, по одному для кожної зі Сторін.

6.2. Цей Договір, в залежності від змісту співробітництва Сторін, може бути доповнено або змінено шляхом підписання відповідних додаткових угод.

6.3. Зміни та доповнення до цього Договору набувають чинності після їх оформлення у письмовому вигляді і підписання повноважними представниками Сторін.

6.4. Всі суперечки між Сторонами стосовно виконання цього Договору вирішуються шляхом переговорів.

7. РЕКВІЗИТИ ТА ПІДПИСИ СТОРІН

Всеукраїнська громадська організація «Український союз промисловців і підприємців»

01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 34
тел. 044 278-30-69
e-mail: uspp@uspp.kiev.ua

Президент УСПП

А.К. Кінах

Акціонерне товариство «АЛЬФА-БАНК»

03150, м. Київ, вул. Велика Васильківська,100
тел.044 494-01-01
e-mail: ccd@alfabank.kiev.ua

Президент, член Правління

Луканов О.К.

МЕМОРАНДУМ
ПРО ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ ТА СПІВРОБІТНИЦТВО

м. Київ «01» лютого 2021 року

Всеукраїнська громадська організація «Український союз промисловців і підприємців», (надалі – УСПП), в особі Президента Анатолія Кінаха, який діє на підставі Статуту, з однієї сторони, та

Акціонерне товариство «Українська залізниця» (надалі – АТ «Укрзалізниця»), в особі голови правління Володимира Жмака, який діє на підставі Статуту, та члена правління Франтішека Буреша, який діє на підставі довіреності від 03.09.2020 № 3211, посвідченої приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Ісаєнко О.В., з іншої сторони,

надалі разом іменовані – «Сторони», а кожна окремо – «Сторона», уклали цей Меморандум про взаєморозуміння та співробітництво (надалі – Меморандум) про таке:

1. ПРЕДМЕТ ТА МЕТА МЕМОРАНДУМУ

1.1. Предметом цього Меморандуму є здійснення співробітництва Сторін шляхом взаємного консультування, обміну необхідною інформацією, реалізації спільних проєктів, спрямованих на досягнення мети цього Меморандуму.

1.2. Метою цього Меморандуму є взаємодія Сторін з питань планування, розробки та реалізації програм розвитку транспортного комплексу України, повного та якісного задоволення потреб населення і суспільного виробництва в перевезеннях залізничним транспортом; взаємодії з питань оновлення рухомого складу, у т.ч. сприяння українським товаровиробникам у реалізації програм з імпортозаміщення та локалізації виробництва на території України; залучення інвестицій в оновлення транспортної інфраструктури; розвитку діалогу з питань тарифної та цінової політики та вдосконалення законодавства у сфері транспортних перевезень; збереження професійного кадрового потенціалу; створення умов для інтеграції транспортного комплексу України до європейської та світової транспортної системи та найбільш ефективне використання транзитного потенціалу.

1.3. Сторони прагнуть будувати свої взаємовідносини на принципах взаємовигідного партнерства, взаємної поваги та захисту інтересів один одного.

1.4. Цей Меморандум не має на меті створення, а також не може вважатися або тлумачитися як такий, що створює комерційне або інше партнерство, спільне

підприємство, спільну діяльність, асоціацію або траст, або будь-яку іншу юридичну особу між Сторонами, або уповноважує будь-яку зі Сторін діяти в якості агента, службовця або працівника іншої Сторони з будь-якою метою, крім випадків, коли це прямо передбачено цим Меморандумом.

1.5. Сторони розглядають цей Меморандум як такий, що не призводить до юридичних чи фінансових наслідків та не створює будь-яких зобов'язань для Сторін за винятком Статей 3 (Конфіденційність) та 4 (Антикорупційне застереження та зобов'язання щодо комплаєнсу).

1.6. Усі форми взаємодії Сторін, обумовлені цим Меморандумом, здійснюються Сторонами для досягнення Мети цього Меморандуму. Співробітництво, що полягає у наданні послуг тощо, буде здійснюватися на підставі окремих договорів, укладених з дотриманням відповідної процедури, передбаченої законодавством України.

1.7. Кожна Сторона самостійно несе свої витрати та витрати, пов'язані з підписанням, виконанням та припиненням цього Меморандуму.

1.8. Цей Меморандум не є попереднім договором у розумінні ст. 635 Цивільного кодексу України та ст. 182 Господарського кодексу України, але Сторони не позбавлені права, якщо визнають за необхідне, в порядку, встановленому законодавством та внутрішніми розпорядчими документами, укладати окремі договори щодо співробітництва відповідно до законодавства України.

1.9. Функції жодної зі Сторін за цим Меморандумом не можуть бути передані третім особам без письмової згоди іншої Сторони.

1.10. Сторони здійснюють співробітництво, діючи в межах їх визначеної компетенції.

1.11. Цей Меморандум не впливає на права і зобов'язання кожної зі Сторін, що випливають з міжнародних договорів, учасниками яких є Сторони.

1.12. Цей Меморандум не впливає на права та обов'язки Сторін за іншими договорами та/або меморандумами.

2. СФЕРИ СПІВРОБІТНИЦТВА СТОРІН

2.1. Для реалізації Мети цього Меморандуму сферами співробітництва Сторін, за умови, що така діяльність належить до компетенції відповідної Сторони, є:

- реалізація спільних програм та інших заходів, у порядку, що визначається окремими договорами;
- організація, проведення конференцій, семінарів, виставок, круглих столів, бізнес-зустрічей та участь у них;

- спільна участь у розробці концептуальних документів;
- спільна розробка та реалізація програм і проєктів;
- інформування суспільства та бізнес-спільноти про заходи, програми і діяльність кожної зі Сторін;
- обмін інформацією, необхідною для реалізації Мети цього Меморандуму.

2.2. Під час здійснення співробітництва Сторони погодили забезпечувати:

- сприяння українським товаровиробникам в участі у державних програмах, заходах тощо;
- здійснення постійного обміну наявною у їх розпорядженні інформацією з питань, що становлять спільний інтерес відповідно до Мети цього Меморандуму, за винятком інформації, яка становить державну, банківську та/або комерційну таємницю;
- проведення спільних консультацій, встановлення необхідних контактів з третіми особами та інформувати одна одну про результати цих контактів;
- створення спільних робочих груп, комісій, залучення фахівців Сторін відповідно до законодавства України;
- здійснення взаємної підтримки у реалізації спільних програм та інших заходів у порядку відповідно до законодавства України;
  проведення спільних семінарів, конференцій, круглих столів, презентацій, форумів з питань, які є предметом цього Меморандуму.

3. КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ

3.1. Сторони відповідно до законодавства України зобов'язуються не розголошувати конфіденційну інформацію, яку отримано в рамках співробітництва згідно з цим Меморандумом.

3.2. Сторони погодилися, що будь-які матеріали, інформація та відомості, якими обмінюються Сторони для виконання Мети та умов Меморандуму, є конфіденційною інформацією, яка не повинна бути розкрита третім особам без попередньої письмової згоди на це іншої Сторони, крім випадків, передбачених законодавством України.
У такому випадку Сторона, в якої вимагається розкривати інформацію, у передбачених законом випадках, інформує іншу Сторону, щоб надати їй можливість вжити відповідні заходи.

3.3. Конфіденційна інформація означає будь-яку інформацію, якою Сторони обмінялись у процесі реалізації цього Меморандуму (як в усній, так і в письмовій чи електронній формі) про кожну Сторону та її діяльність (включаючи, без обмежень, її активи, зобов'язання, фінансовий стан, працівників, продукцію, постачальників та клієнтів).

3.4. Інформація не вважатиметься конфіденційною інформацією, якщо вона знаходиться у відкритому доступі без будь-яких порушень умов цього Меморандуму або створена незалежно кожною Стороною або законно отримана, без порушення умов цього Меморандуму від третьої особи без обмежень щодо розкриття інформації.

3.5. Інформація, матеріали та документація, якими обмінюються Сторони, повинні використовуватися виключно для Мети, визначеної цим Меморандумом.

3.6. Сторони дійшли згоди з приводу:
– не розголошення, не обговорення змісту, не надання копій, не публікування та не розкриття в якій-небудь іншій формі третім особам конфіденційної інформації без отримання попередньої згоди іншої Сторони;
– вжиття всіх заходів та використання всіх законних засобів для захисту конфіденційної інформації і запобігання її несанкціонованому розкриттю.

3.7. Зобов'язання, що виникають на підставі цієї Статті 3 Меморандуму продовжують діяти протягом 5 (п'яти) років з моменту припинення дії Меморандуму, передбаченого Статтею 5 Меморандуму.

3.8. За розголошення конфіденційної інформації всупереч умовам цього Меморандуму Сторони несуть відповідальність згідно із законодавством України.

3.9. За невиконання або неналежне виконання зобов'язань відповідно до Статті 3 цього Меморандуму винна Сторона зобов'язана в повному обсязі відшкодувати іншій Стороні спричинені таким невиконанням або неналежним виконанням збитки, які виникли як результат винних дій та/або бездіяльності винної Сторони.

3.10. Якщо Сторони укладуть окремі угоди щодо співробітництва для виконання Мети та умов цього Меморандуму, Сторони зобов'язуються включити в такі угоди перелік категорій конфіденційної інформації, яка не повинна розголошуватися, умови нерозголошення такої інформації та відповідальність за розголошення, що не суперечать вимогам цього Меморандуму.

4. АНТИКОРУПЦІЙНЕ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЩОДО КОМПЛАЄНСУ

4.1. Сторони засвідчують, що вони, їх працівники, їх посередники та їх працівники, та інші особи, задіяні у виконанні цього Меморандуму (всі перераховані надалі – Особи), ознайомлені з вимогами Кодексу етики АТ «Укрзалізниця», Політики запобігання та протидії корупції АТ «Укрзалізниця», Антикорупційної програми та інших документів АТ «Укрзалізниця» з питань ділової доброчесності та запобігання корупції, розміщених на офіційному сайті АТ «Укрзалізниця», та документів Сторони з питань ділової доброчесності та запобігання корупції, що знаходяться у вільному

доступі, та зобов'язуються дотримуватися положень зазначених документів і забезпечити їх дотримання Особами, які задіяні у виконанні цього Меморандуму.

4.2. Сторони засвідчують, що на дату укладення цього Меморандуму та під час його виконання Сторони та Особи:
а) діють і будуть діяти у відповідності до:
- застосовного для цілей цього Меморандуму законодавства (в тому числі екстериторіального) та міжнародних актів у сфері запобігання корупції, протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, які на них поширюються (далі – Антикорупційне законодавство);
- наведених у пункті 4.1 цього Меморандуму документів з питань ділової доброчесності та запобігання корупції Сторін (далі – стандарти ділової доброчесності та запобігання корупції Сторін);
б) запровадили та впроваджують, підтримують та будуть підтримувати необхідні політики, процедури та заходи, у тому числі щодо підвищення рівня обізнаності своїх працівників та ділових партнерів у сфері ділової доброчесності та запобігання корупції, з метою дотримання Антикорупційного законодавства, стандартів ділової доброчесності та запобігання корупції Сторін та наведених у цьому розділі засвідчень та гарантій Сторін;
в) не мають конфлікту інтересів (потенційного або реального), який має або може мати вплив на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень або на вчинення чи невчинення дій під час виконання цього Меморандуму;
г) не будуть обіцяти, пропонувати, виплачувати, так само як і дозволяти, погоджувати виплату будь-яких грошових коштів або іншого майна, переваг, пільг, послуг, нематеріальних активів, будь-яких інших вигід нематеріального чи негрошового характеру без законних на те підстав (далі – неправомірна вигода) прямо або опосередковано будь-яким особам за вчинення чи не вчинення такою особою будь-яких дій або прийняття будь-яких рішень на користь Сторони або Особи;
д) не будуть приймати обіцянки, пропозиції неправомірної вигоди, одержувати неправомірну вигоду або вимагати її надання прямо або опосередковано для себе або інших осіб від будь-яких осіб за вчинення чи не вчинення Стороною або Особою будь-яких дій або прийняття будь-яких рішень на користь таких осіб;
е) діють і будуть діяти у відповідності до:
законодавства (в тому числі екстериторіального) та відповідних міжнародних актів у сфері боротьби з тероризмом, незаконним обігом наркотиків, контрабандою, шахрайськими діями, обмежень щодо контролю зовнішньої торгівлі, принципів антимонопольного регулювання та добросовісної конкуренції, з дотриманням санкційних режимів (зокрема, санкційних режимів України, Сполучених Штатів Америки та Європейського Союзу), принципів щодо прав людини Глобального Договору ООН.

4.3. Порушення Стороною або Особою будь-якого зобов'язання, зазначеного в Статті 4 цього Меморандуму, дає право іншій Стороні в односторонньому порядку припинити дію цього Меморандуму в порядку, викладеному в Статті 5, а також використовувати інші засоби правового захисту відповідно до юрисдикції та законодавства, що застосовуються до таких правових відносин.

4.4. Якщо Сторони укладуть додаткові угоди (договори), що випливають з цього Меморандуму та його змісту, Сторони зобов'язуються включити в такі угоди стандарти та положення, аналогічні стандартам та положенням, визначеним пунктами 1-3 Статті 4 Меморандуму.

5. СТРОК ДІЇ

5.1. Цей Меморандум набуває чинності з дати його підписання Сторонами і діє протягом 3 (трьох) років до «__» _____ 20__ року.

5.2. Строк дії Меморандуму автоматично подовжується на 3 (три) роки, якщо жодна із Сторін за місяць до закінчення строку дії Меморандуму не повідомить письмово іншу Сторону про припинення його дії.

5.3. Меморандум може бути розірваний за згодою Сторін або за вимогою однієї зі Сторін, при цьому про день припинення його дії Сторона повинна письмово попередити іншу Сторону. Дія Меморандуму припиняється через 1 (один) місяць від дня отримання іншою Стороною такого письмового повідомлення, крім випадків порушення положень Статті 3 (Конфіденційність) та 4 (Антикорупційне застереження та зобов'язання щодо комплаєнсу), тоді дія Меморандуму може бути припинена через 2 (два) тижні від дня отримання іншою Стороною відповідного письмового повідомлення.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Цей Меморандум укладено при повному розумінні Сторонами його умов та термінології українською мовою у двох оригінальних примірниках, по одному для кожної із Сторін, які мають однакову юридичну силу. Усі примірники є автентичними та мають оригінальні підписи.

6.2. За спільною домовленістю Сторін до цього Меморандуму можуть вноситися зміни та доповнення.

6.3. Зміни та доповнення до Меморандуму набувають чинності після оформлення їх окремими додатками (протоколами), що складатимуть його невід'ємну частину, у письмовому вигляді і підписання повноважними представниками Сторін.

6.4. У разі, якщо будь-яка з норм цього Меморандуму буде визнано недійсною відповідно до рішення суду з будь-якої причини, це не впливатиме на інші положення та умови, що залишаються чинними та діють між Сторонами, які підписали цей Меморандум.

6.5. Усе листування між Сторонами за цим Меморандумом надсилається електронною поштою або в паперовій формі відповідній Стороні та підписується уповноваженими представниками Сторін.

6.6. Мовою документів, включаючи, але не обмежуючись, пропозиції, сповіщення та будь-яка кореспонденція між Сторонами, повинна бути українська мова.

6.7. Усі повідомлення Сторін Меморандуму вважаються відправленими належним чином, якщо вони відправляються у належній формі на адреси, вказані у Статті 7.

6.8. У разі виникнення спорів, Сторони домовились вирішувати їх шляхом взаємних переговорів (консультацій).

6.9. Жодна зі Сторін не повинна висувати будь-яку претензію іншій Стороні, у разі якщо Мети цього Меморандуму не досягнуто.

7. РЕКВІЗИТИ ТА ПІДПИСИ СТОРІН

Всеукраїнська громадська організація «Український союз промисловців і підприємців»

01001, м. Київ
вул. Хрещатик, 34
тел.: (+380 44) 278-30-69
Код ЄДРПОУ 00036897
E-mail: uspp@uspp.org.ua

Президент

А. Кінах

Акціонерне товариство «Українська залізниця»

03150, м. Київ
вул. Єжи Ґедройця, 5
тел: (+380 44) 465-00-00, 465-00-30
Код ЄДРПОУ 40075815
E-mail: uz@uz.gov.ua

Голова правління

В. Жмак

Член правління

Ф. Буреш

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВРОБІТНИЦТВО

м. Київ «09» квітня 2021 року

Всеукраїнська громадська організація «Український союз промисловців і підприємців» (далі - УСПП), в особі Президента, Голови Антикризової ради громадських організацій Кінаха Анатолія Кириловича, та

Державний концерн «Укроборонпром» (далі – Концерн), в особі Генерального директора Гусєва Юрія Веніаміновича,

далі разом іменуються Сторони, а кожна окремо – Сторона,

з метою налагодження довгострокового взаємовигідного співробітництва, усвідомлюючи необхідність всебічного сприяння розвитку оборонно-промислового комплексу України, налагодження партнерських стосунків між владою, бізнесом та експертною громадськістю, вважають за необхідне укласти цей Меморандум про співробітництво (далі – Меморандум) щодо наступного.

Стаття 1

Сторони погодилися розглядати їх співробітництво як інструмент сприяння реалізації державної політики, спрямований на забезпечення сталого розвитку вітчизняної економіки, збільшення обсягів випуску конкурентоспроможної продукції в інтересах підвищення обороноздатності держави; нарощування експортного потенціалу українських виробників; всебічної підтримки інноваційних проектів, у т.ч. сприяння українським товаровиробникам у реалізації програм з імпортозаміщення та локалізації виробництва на території України; збереження професійного кадрового потенціалу.

Стаття 2

Сторони, в межах своєї компетенції, надаватимуть відповідним структурам пропозиції щодо запровадження ініціатив, спрямованих на розвиток співробітництва між ними.

Стаття 3

Сторони сприятимуть організації та проведенню конференцій, візитів, зустрічей, семінарів, круглих столів тощо з щодо предмету цього Меморандуму.

При здійсненні співробітництва у відповідності з цим Меморандумом Сторони, в разі необхідності, можуть створювати робочі групи для розробки рішень, що мають на меті покращання умов для ведення підприємницької діяльності та підготовки позиційних паперів, експертних висновків і рекомендацій.

Стаття 4

Сторони сприятимуть обміну та розповсюдженню, в інтересах своїх членів та учасників, торговельно-економічної, науково-технічної, аналітичної та іншої інформації, яка сприяла б всебічному поглибленню й розвитку взаємовідносин та досягненню більш широких домовленостей між Сторонами або їх членами та учасниками.

Стаття 5

Сторони сприятимуть обміну інформацією про конкретні проєкти та відповідні організації, що працюють або мають наміри працювати на ринках України, розробці та реалізації взаємних проєктів Сторін, участі у спільних прес-конференціях, публікаціях та здійсненні інших взаємовигідних форм співробітництва. Конкретні форми та види співробітництва на реалізацію Меморандуму будуть визначатися та регулюватися окремими договорами між Сторонами або їх учасниками/членами.

Стаття 6

Меморандум не є договором про спільну діяльність, не є попереднім договором у розумінні ст. 635 Цивільного кодексу України та ст. 182 Господарського кодексу України і не покладає на Сторони юридичних обов'язків щодо укладання у майбутньому основного договору.

Меморандум не накладає на Сторони жодних фінансових чи інших зобов'язань і відповідно не передбачає і не може передбачати застосування жодних штрафних санкцій чи заходів примусу до його виконання. Кожна Сторона самостійно несе свої власні витрати та видатки, пов'язані з будь-якими або всіма діями Сторони в рамках цього Меморандуму. Жодна зі Сторін не несе відповідальність за видатки або витрати іншої Сторони, пов'язані з виконанням будь-яких дій в рамках цього Меморандуму.

Стаття 7

Зміни або доповнення до цього Меморандуму можуть вноситися за письмовою згодою Сторін, шляхом підписання відповідної додаткової угоди, яка складатиме невід'ємну частину Меморандуму.

Стаття 8

Цей Меморандум укладається на три (3) роки і поновлюється автоматично в разі відсутності заперечень з боку Сторін.

Меморандум набуває чинності з дати його підписання. Кожна із Сторін може в будь-який час припинити його дію, письмово повідомивши про це іншу Сторону. У такому разі Меморандум втрачає чинність через 90 днів від дати такого повідомлення.

Цей Меморандум складено у двох примірниках українською мовою, при цьому усі примірники мають однакову юридичну силу. Підписуючи цей Меморандум, уповноважені представники Сторін дають згоду (дозвіл) на обробку їх персональних даних.

Стаття 9

Сторони підтверджують, що вони:

1) проводять політику повної нетерпимості до діянь, предметом яких є неправомірна вигода, в тому числі до корупції, яка передбачає повну заборону неправомірних вигод та здійснення виплат за сприяння або спрощення формальностей при здійсненні господарської діяльності, забезпечення більш швидкого вирішення тих чи інших питань;

2) дотримуються вимог законодавства України у сфері запобігання і протидії корупції та Антикорупційної програми кожної Сторони (за наявності) та не вживають жодних дій, які можуть порушити норми законодавства України у сфері запобігання і протидії корупції, зокрема, Закону України «Про запобігання корупції», у зв'язку з виконанням своїх прав та обов'язків згідно з цим Меморандумом;

3) не робитимуть пропозицій, не надаватимуть обіцянок щодо неправомірної вигоди в грошовій або будь-якій іншій формі шляхом здійснення незаконних платежів, не надаватимуть переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи будь-яким фізичним або юридичним особам, пов'язаних зі Сторонами, працівниками і представниками Сторін, включаючи (але не обмежуючись) комерційним підприємствам та організаціям, органам державної влади та самоврядування, установам, державним службовцям, приватним підприємствам та їхнім представникам, без законних на те підстав;

4) вживатимуть передбачених чинним законодавством України заходів щодо того, щоб їх працівникам було заборонено пропонувати, давати або обіцяти надати будь-яку неправомірну вигоду (грошові кошти, цінні подарунки тощо) будь-яким особам (включаючи, серед іншого, службовим особам, уповноваженим особам юридичних осіб, державним службовцям), пов'язаних зі Сторонами, працівниками і представниками Сторін, а також вимагати отримання, приймати або погоджуватися прийняти від будь-якої такої особи прямо чи опосередковано будь-яку неправомірну вигоду (грошові кошти, цінні подарунки тощо).

Сторони визнають, що за наявності належних та достатніх доказів щодо порушення однієї з них умов цього розділу Меморандуму це розглядатиметься як істотне порушення цього Меморандуму, і у такому випадку інша Сторона матиме право відмовитись від цього Меморандуму в односторонньому порядку.

Адреси та підписи Сторін

Всеукраїнська громадська організація «Український союз промисловців і підприємців»	**Державний концерн «Укроборонпром»**
Адреса: 01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 34	Адреса: 04119, м. Київ, вул. Дегтярівська, 36
Ідентифікаційний код ЄДРПОУ: 00036897	Ідентифікаційний код ЄДРПОУ: 37854297
Тел. _____	Тел. _____
E-mail: uspp@uspp.org.ua	E-mail: kanc@ukroboronprom.com
_____ **Анатолій КІНАХ**	_____ **Юрій ГУСЄВ**

Меморандум про співробітництво

між Всеукраїнською громадською організацією «Український союз промисловців і підприємців» та Всеукраїнською громадською організацією «Українська асоціація економістів-міжнародників»

м. Київ 09 лютого 2021 року

Всеукраїнська громадська організація «Український союз промисловців і підприємців», в особі Президента Кінаха Анатолія Кириловича та Всеукраїнська громадська організація «Українська асоціація економістів-міжнародників», в особі Президента Філіпенко Антона Сергійовича (надалі – Сторони),

з метою налагодження довгострокового взаємовигідного співробітництва, усвідомлюючи необхідність всебічного сприяння розвитку підприємництва, поліпшення інвестиційного клімату в Україні, налагодження партнерських стосунків між владою, бізнесом та експертною громадськістю, вважають за необхідне укласти цей Меморандум про співробітництво.

Стаття 1

Сторони погодилися розглядати їх співробітництво як інструмент реалізації послідовної державної політики розвитку вітчизняної економіки, спрямованої на покращання умов та спрощення ведення підприємницької діяльності, забезпечення підвищення її конкурентоспроможності, всебічної підтримки інноваційних економічних проектів, залученню інвестицій в українську економіку, сприяння входженню України у світові економічні організації та інтеграційні структури, участі у розробці нормативно-правових актів, документів і планів спільної діяльності.

Стаття 2

Сторони, в межах своєї компетенції, надаватимуть відповідним структурам пропозиції щодо запровадження ініціатив, спрямованих на розвиток співробітництва між ними.

Стаття 3

Сторони сприятимуть організації та проведенню конференцій, візитів, зустрічей, семінарів, круглих столів тощо з тематики, що становить взаємний інтерес, в тому числі запрошуватимуть до участі в цих заходах представників іншої Сторони.

При здійсненні співробітництва у відповідності з цим Меморандумом Сторони, в разі необхідності, можуть створювати робочі групи для розробки рішень, що мають на меті покращання умов для ведення підприємницької діяльності та підготовки позиційних паперів, експертних висновків і рекомендацій.

Стаття 4

Сторони сприятимуть обміну та розповсюдженню, в інтересах членів Сторін, торговельно-економічної, науково-технічної, аналітичної та іншої інформації, яка сприяла б всебічному поглибленню й розвитку взаємовідносин, та досягненню більш широких домовленостей між Сторонами або їх членами.

Стаття 5

Сторони сприятимуть обміну інформацією про конкретні проекти та відповідні організації, що працюють або мають наміри працювати на ринках України, розробці та реалізації спільних проектів Сторін, участі у спільних прес-конференціях, публікаціях та здійсненні інших взаємовигідних форм співробітництва.

Стаття 6

Сторони, в межах своєї компетенції, надаватимуть допомогу суб'єктам підприємницької діяльності у вирішенні проблем, які можуть виникнути під час реалізації в рамках цього Меморандуму спільних проектів або відповідних домовленостей Сторін.

Стаття 7

Зміни або доповнення до цього Меморандуму можуть вноситися за письмовою згодою Сторін.

Стаття 8

Цей Меморандум укладається на три (3) роки і поновлюється автоматично в разі відсутності заперечень з боку Сторін.

Меморандум набуває чинності з дати його підписання. Кожна із Сторін може в будь-який час припинити його дію, письмово повідомивши про це іншу Сторону. У такому разі Меморандум втрачає чинність через 90 днів від дати такого повідомлення.

Цей Меморандум складено у двох примірниках українською мовою, при цьому усі примірники мають однакову юридичну силу.

Всеукраїнська громадська організація «Український союз промисловців і підприємців»

Кінах А.К.

Всеукраїнська громадська організація «Українська асоціація економістів-міжнародників»

Філіпенко А.С.

Меморандум про співробітництво

між Всеукраїнською громадською організацією «Український союз промисловців і підприємців» та Національною академією аграрних наук України

м. Київ 07 квітня 2021 року

Всеукраїнська громадська організація «Український союз промисловців і підприємців», в особі Президента Кінаха Анатолія Кириловича та

Національна академія аграрних наук України, в особі Президента Гадзало Ярослава Михайловича (надалі – Сторони),

з метою налагодження довгострокового взаємовигідного співробітництва, усвідомлюючи необхідність всебічного сприяння розвитку підприємництва, поліпшення інвестиційного клімату в Україні, налагодження партнерських стосунків між владою, бізнесом та експертною громадськістю, вважають за необхідне укласти цей Меморандум про співробітництво.

Стаття 1

Сторони погодилися розглядати їх співробітництво як інструмент реалізації послідовної державної політики розвитку вітчизняної економіки, спрямованої на покращання умов та спрощення ведення підприємницької діяльності, забезпечення підвищення її конкурентоспроможності, всебічної підтримки інноваційних економічних проєктів, залученню інвестицій в українську економіку, сприяння входженню України у світові економічні організації та інтеграційні структури, участі у розробці нормативно-правових актів, документів і планів спільної діяльності.

Стаття 2

Сторони, в межах своєї компетенції, надаватимуть відповідним структурам пропозиції щодо запровадження ініціатив, спрямованих на розвиток співробітництва між ними.

Стаття 3

Сторони сприятимуть організації та проведенню конференцій, візитів, зустрічей, семінарів, круглих столів тощо з тематики, що становить взаємний інтерес, в тому числі запрошуватимуть до участі в цих заходах представників іншої Сторони, зокрема Українського Дослідницького Соціального Консорціуму, що об'єднує низку національних університетів України.

При здійсненні співробітництва у відповідності з цим Меморандумом Сторони, в разі необхідності, можуть створювати робочі групи для розробки рішень, що мають на меті покращання умов для ведення підприємницької діяльності та підготовки позиційних паперів, експертних висновків і рекомендацій.

Стаття 4

Сторони сприятимуть обміну та розповсюдженню, в інтересах членів Сторін, торговельно-економічної, науково-технічної, аналітичної та іншої інформації, яка сприяла б всебічному поглибленню й розвитку взаємовідносин, та досягненню більш широких домовленостей між Сторонами або їх членами.

Стаття 5

Сторони сприятимуть обміну інформацією про конкретні проєкти та відповідні організації, що працюють або мають наміри працювати на ринках України, розробці та реалізації спільних проєктів Сторін, участі у спільних прес-конференціях, публікаціях та здійсненні інших взаємовигідних форм співробітництва.

Стаття 6

Сторони, в межах своєї компетенції, надаватимуть допомогу суб'єктам підприємницької діяльності у вирішенні проблем, які можуть виникнути під час реалізації в рамках цього Меморандуму спільних проєктів або відповідних домовленостей.

Стаття 7

Зміни або доповнення до цього Меморандуму можуть вноситися за письмовою згодою Сторін.

Стаття 8

Цей Меморандум укладається на три (3) роки і поновлюється автоматично в разі відсутності заперечень з боку Сторін.

Меморандум набуває чинності з дати його підписання. Кожна із Сторін може в будь-який час припинити його дію, письмово повідомивши про це іншу Сторону. У такому разі Меморандум втрачає чинність через 90 днів від дати такого повідомлення.

Цей Меморандум складено у двох примірниках українською мовою, при цьому усі примірники мають однакову юридичну силу.

Національна академія аграрних наук України

Гадзало Я.М.

Всеукраїнська громадська організація «Український союз промисловців і підприємців»

Кінах А.К.

Меморандум про співпрацю
між Всеукраїнською громадською організацією
«Український союз промисловців і підприємців» та
Національною академією педагогічних наук України

Всеукраїнська громадська організація «Український союз промисловців і підприємців» (УСПП) та Національна академія педагогічних наук України (НАПН України), далі – «Сторони»,

- керуючись Конституцією України, законами України «Про громадські об'єднання», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про освіту», положеннями Статутів НАПН України та УСПП,
- усвідомлюючи, що розвиток і модернізація вітчизняної освіти і науки сприятимуть реалізації державної політики у сфері економіки, спрямованої на покращення умов і вдосконалення підприємницької діяльності, забезпечення підвищення її конкурентоспроможності та впливу на економічне і соціальне життя в Україні,
- розуміючи необхідність розширення та поглиблення співробітництва з метою здійснення наукових досліджень з актуальних проблем сучасного українського суспільства, формування засад підприємництва на основі поваги, честі та гідності кожного громадянина України,
- переконані, що співпраця між Сторонами сприятиме реалізації державної політики у сфері економічного розвитку, підвищенню рівня безпеки підприємницької діяльності в Україні, підтримці інноваційних проєктів, формуванню системи освіти України відповідно до запитів підприємців для підготовки кадрового резерву і підвищення конкурентоздатності української економіки,
- сповідуючи принципи соціальної відповідальності та усвідомлюючи необхідність поліпшення інвестиційного клімату в Україні, налагодження партнерських стосунків між владою, бізнесом та експертною громадськістю, використання спільних можливостей для реформування освіти і науки, розвитку середнього та малого підприємництва в Україні,
- керуючись спільними інтересами задля розширення міжнародної співпраці у сфері освіти і науки, інтеграції вітчизняної системи освіти і науки до світового науково-освітнього простору, посилення конкурентоспроможності середнього та малого підприємництва на міжнародних ринках,
- на основі принципів взаєморозуміння, взаємоповаги і взаємовигідної співпраці,

домовились про таке:

Стаття 1

Керуючись чинним законодавством України та нормами міжнародного права у сфері охорони інтелектуальної власності, Сторони проводитимуть консультації, здійснюватимуть обмін інформаційно-довідковими матеріалами,

науково-технічною, аналітичною, торговельно-економічною інформацією та науковими виданнями, необхідними для виконання статутних завдань Сторін і положень цього Меморандуму.

Стаття 2

З метою взаємодії та координації зусиль, використовуючи інноваційні технології в науково-освітньому процесі та розвитку підприємницької діяльності в Україні Сторони співпрацюватимуть за такими напрямами:

- розроблення та підготовка пропозицій до державних програм, проєктів законів, інших нормативно-правових актів і документів, здійснення наукової експертизи, спрямованих на сприяння та створення умов для реалізації державної політики розвитку освіти, науки та економіки;
- сприяння забезпеченню системної взаємодії з органами державної влади та місцевого самоврядування, недержавними установами і громадськими об'єднаннями;
- розроблення й реалізація спільних науково-дослідних проєктів, освітніх програм з удосконалення інституційного середовища, науковий супровід та організаційна підтримка спільних інноваційних програм і проєктів;
- сприяння активізації співпраці університетської (академічної науки) з виробництвом та впливу підприємницької освіти на національний економічний і соціальний розвиток;
- організація проведення перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців для ринкової економіки із залученням аспірантів, докторантів і наукових працівників до реалізації науково-дослідних програм і проєктів;
- сприяння та участь у здійсненні видавничої діяльності, заснуванні засобів масової інформації та наукових видань;
- організація та проведення спільних наукових соціальних і соціологічних досліджень з актуальних проблем сучасного суспільства;
- розвиток спільного інформаційно-комунікаційного середовища та електронних інформаційних ресурсів, обмін існуючими інформаційними ресурсами;
- надання психосоціальної допомоги у вирішенні проблем соціальної і трудової адаптації учасників бойових дій, членів їхніх сімей, членів родин загиблих на війні, волонтерів і вимушених переселенців, що опинились у складних життєвих обставинах унаслідок військових дій;
- написання і видання спільних навчальних, наукових і методичних праць, колективних монографій, підручників і посібників;
- організація проведення спільних нарад, семінарів, конференцій, форумів, семінарів, круглих столів, експертних обговорень та інших заходів з питань використання наукового, педагогічного та науково-педагогічного персоналу для підтримки інноваційних економічних проєктів, залучення інвестицій в українську економіку;
- сприяння діяльності Громадської спілки «Український дослідницький соціальний консорціум»;

- сприяння участі представників Сторін у роботі науково-організаційних заходів, у тому числі й міжнародних, що проводяться Сторонами з питань, що мають обопільну зацікавленість;
- сприяння розширенню й активізації співпраці з країнами Європейського Союзу, міжнародними організаціями і фондами, а також участі представників Сторін у програмах і проєктах відповідних міжнародних організацій і фондів.

Стаття 3

За взаємною згодою, Сторони надаватимуть інформацію у своїх періодичних виданнях і на веб-сторінках про заходи, програми, проєкти, напрями наукових досліджень, що проводяться у відповідних галузях, розроблення і реалізацію спільних науково-дослідних проєктів, освітніх програм, проведення спільних наукових заходів, у тому числі й міжнародних, а також про результати співпраці в межах цього Меморандуму.

Стаття 4

Сторони за взаємною згодою в межах узгоджених напрямів діяльності, залучатимуть до співробітництва установи та організації, громадські об'єднання, які, у межах співпраці, відповідно до положень цього Меморандуму та в межах чинного законодавства можуть укладати прямі договори про співпрацю.

Стаття 5

З метою реалізації положень цього Меморандуму Сторони у разі необхідності:

- визначать контактних осіб для проведення консультацій і розроблення пропозицій щодо спільної реалізації завдань і заходів в межах, визначених цим Меморандумом;
- проводитимуть спільні заходи (робочі зустрічі, наради, консультації) з метою обговорення питань, пов'язаних із реалізацією положень цього Меморандуму.
- розроблять плани проведення спільних дій, підготують рекомендації та інформаційні матеріали, необхідні для спільної роботи в межах реалізації цього Меморандуму.

Стаття 6

Цей Меморандум не містить фінансових зобов'язань.

Усі фінансові зобов'язання, що можуть виникати при реалізації положень цього Меморандуму, оформлюватимуться окремими документами.

За взаємною згодою право на використання результатів діяльності відповідно до положень цього Меморандуму належить обом Сторонам.

Стаття 7

Цей Меморандум не виключає інших форм співпраці, попередньо погоджених Сторонами, що не суперечать положенням статутів Сторін і меті цього Меморандуму.

За взаємною згодою Сторін до цього Меморандуму можуть вноситися зміни і доповнення, оформлені окремим документом, що становитиме його невід'ємну частину.

Спірні питання, пов'язані з тлумаченням або застосуванням положень цього Меморандуму після набуття ним чинності, вирішуватимуться шляхом переговорів і консультацій.

Стаття 8

Цей Меморандум набуває чинності з дати його підписання і діятиме упродовж трьох років. За взаємною згодою Сторін, його дія може бути автоматично продовжена на наступні трирічні періоди.

Кожна із Сторін може припинити дію цього Меморандуму, письмово повідомивши іншу Сторону про свій намір. У цьому випадку Меморандум припиняє свою дію через місяць після отримання відповідного повідомлення.

У разі припинення дії цього Меморандуму його положення застосовуватимуться до повного виконання розпочатих у його межах спільних програм і прєктів.

Вчинено в місті Києві 10 лютого 2021 року у двох примірниках, кожний українською мовою, причому всі тексти є автентичними.

За Всеукраїнську громадську організацію «Український союз промисловців і підприємців»	**За Національну академію педагогічних наук України**
_____ **А.К. Кінах**	_____ **В.Г. Кремень**
Президент	**Президент**

Меморандум про співробітництво

між Національною академією наук України та Всеукраїнською громадською організацією «Український союз промисловців і підприємців»

м. Київ «27» 04 2021 року

Національна академія наук України, в особі Президента НАН України академіка НАН України **Загороднього Анатолія Глібовича**, з одного боку, і Всеукраїнська громадська організація «Український союз промисловців і підприємців» в особі Президента **Кінаха Анатолія Кириловича**, з іншого боку, які далі іменуються Сторони,

з метою поглиблення довгострокового взаємовигідного співробітництва, усвідомлюючи необхідність всебічного сприяння розвитку підприємництва, поліпшення інвестиційного клімату в Україні, налагодження партнерських стосунків між владою, бізнесом та експертною громадськістю, вважають за необхідне укласти цей Меморандум про співробітництво.

Стаття 1

Сторони погодилися розглядати їхнє співробітництво як інструмент реалізації послідовної державної політики розвитку вітчизняної економіки, спрямованої на покращення умов та спрощення ведення підприємницької діяльності, забезпечення підвищення її конкурентоспроможності, всебічну підтримку інноваційних економічних проєктів, залучення інвестицій в українську економіку, сприяння входженню України у світові економічні організації та інтеграційні структури, участі у розробленні проєктів нормативно-правових актів, документів і планів спільної діяльності.

Стаття 2

Сторони в межах своєї компетенції надаватимуть відповідним структурам пропозиції щодо запровадження ініціатив, спрямованих на розвиток співробітництва між ними.

Стаття 3

Сторони сприятимуть організації та проведенню конференцій, візитів, зустрічей, семінарів, круглих столів тощо з тематики, що становить взаємний інтерес, в тому числі запрошуватимуть до участі в цих заходах представників іншої Сторони.

При здійсненні співробітництва відповідно до цього Меморандуму Сторони в разі необхідності можуть створювати робочі групи для розроблення рішень, що мають на меті покращання умов для ведення підприємницької діяльності, та підготовки позиційних паперів, експертних висновків і рекомендацій.

Стаття 4

Сторони сприятимуть обміну та розповсюдженню в інтересах членів Сторін торговельно-економічної, науково-технічної, аналітичної та іншої інформації, яка сприяла б всебічному поглибленню й розвитку взаємовідносин та досягненню більш широких домовленостей між Сторонами або їхніми членами.

Стаття 5

Сторони сприятимуть обміну інформацією про конкретні проєкти та відповідні організації, що працюють або мають наміри працювати на ринках України, створенню та успішному функціонуванню спільних підприємств, розробленню та реалізації спільних проєктів Сторін, участі у спільних прес-конференціях, публікаціях та здійсненні інших взаємовигідних форм співробітництва.

Стаття 6

Сторони в межах своєї компетенції надаватимуть допомогу суб'єктам підприємницької діяльності у вирішенні проблем, які можуть виникнути під час реалізації в рамках цього Меморандуму спільних проєктів або відповідних домовленостей між членами Сторін.

Стаття 7

Сторони щорічно затверджують спільний план дій на поточний рік із визначенням спільних заходів, термінів їх проведення та відповідальних за виконання з обох сторін.

Стаття 8

Зміни або доповнення до цього Меморандуму можуть вноситися за письмовою згодою Сторін.

Стаття 9

Цей Меморандум укладається на три (3) роки і поновлюється автоматично в разі відсутності заперечень з боку Сторін.

Меморандум набуває чинності від дати його підписання. Кожна із Сторін може в будь-який час припинити його дію, письмово повідомивши про це іншу Сторону. У такому разі Меморандум втрачає чинність через 90 днів від дати такого повідомлення.

Цей Меморандум складено у двох примірниках українською мовою, які мають однакову юридичну силу.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

_____ **Загородній А.Г.**

Президент
Всеукраїнської громадської організації
«Український союз промисловців і підприємців»

_____ **Кінах А.К.**